

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

Minima-effectrapportage Sociale Dienst Drechtsteden 2022

De invloed van landelijke en gemeentelijke maatregelen op de
financiële positie van inwoners met lage inkomens

Corinne van Gaalen, Sanne Lamers

17 mei 2022

Minima-effectrapportage Sociale Dienst Drechtsteden 2022

De invloed van landelijke en gemeentelijke maatregelen op de financiële positie van inwoners met lage inkomens

Auteurs

Corinne van Gaalen

Sanne Lamers

Nibud, Utrecht, 17 mei 2022

In opdracht van de Sociale Dienst Drechtsteden

Voorwoord

Het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk. Ons doel is het voorkomen van geldproblemen. Naast het verzamelen, berekenen en bijhouden van basiscijfers, doet of initieert het Nibud ook onderzoek naar andere aspecten over omgaan met geld. Daarbij spelen gedragsaspecten een belangrijke rol. Daarmee kunnen we snel inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Het Nibud is gespecialiseerd in het maken van de vertaalslag van de verzamelde data en kennis over de huishoudfinanciën in methodes, materialen en tools. Daarbij wordt voortdurend voeling gehouden met de actualiteit en de praktijk van alledag.

We gaan uit van drie niveaus van voorlichting en financiële educatie: direct voor consumenten (via onze websites, (sociale) media, interactieve tools, voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen en de helpdesk), via onderwijs/educatie door derden en door deskundigheidsbevordering van professionals. Als kenniscentrum vervult het Nibud ook een adviesrol naar derden.

Bij dit alles gaat het Nibud uit van een standaardmethode van begroten. Dit resulteert in een reeks voorbeeldbegrotingen met referentiecijfers die zijn gebaseerd op empirisch wetenschappelijk onderzoek. Het Nibud stelt de keuzevrijheid en de eigen verantwoordelijkheid van de huishoudens voorop.

Het Nibud geeft gemeenten meer inzicht in het effect van hun minimabeleid. Door middel van een minima-effectrapportage (MER) helpt het Nibud gemeenten het geld bestemd voor minimabeleid, optimaal te besteden.

Deze rapportage is uitgevoerd door het Nibud, in opdracht van de Sociale Dienst Drechtsteden. Het rapport is een update van de MER 2021; we gaan uit van dezelfde gegevens, maar rekenen met de cijfers van 2022. Ook wordt bekeken wat het effect is op de huishoudbegrotingen van de uitbetaling van de energietoeslag en van een mogelijke aanpassing van het Persoonlijk Minimabudget.

Utrecht, mei 2022

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Centrale vraag	5
1.2	Kern minima-effectrapportage	5
1.2.1	Huishoudtypen	5
1.2.2	Inkomensniveaus	5
1.2.3	Armoedeval	6
1.2.4	Voorbeeldhuur	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Onderzoeksmethode: begrotingen	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Inkomsten	7
2.3	Uitgaven: Basispakket & Sociale participatie	8
2.4	Uitgavensoorten	9
2.5	Voorwaarden aan de begrotingen	9
2.6	De begrotingen	10
2.7	Inflatie en bestedingsruimte	10
3	Minimabeleid	11
3.1	Landelijk beleid	11
3.2	Lokaal minimabeleid	13
3.2.1	Lokaal kwijtscheldingsbeleid	13
3.2.2	Collectieve (aanvullende) zorgverzekering	14
3.2.3	Het Persoonlijk minimabudget	15
3.2.4	Participatie- of vrijwilligersbonus	15
3.2.5	Het SMS-Kinderfonds	15
3.2.6	Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer	16
3.2.7	Bijzondere bijstand	17
3.2.8	Kinderopvang en peuterspeelzaal	17
3.3	Voorzieningen voor huishoudens met een zorgvraag	18
4	Resultaten	21
4.1	Saldo inkomsten min uitgaven	21
4.2	Bestedingsruimte	23
4.2.1	Na invulling van alleen het basispakket	23
4.2.2	Na invulling van het basispakket inclusief sociale participatie	23
4.3	Armoedeval	24
4.4	Huishoudens met langdurig een laag inkomen	25
4.5	Huishoudens met een participatie- of vrijwilligersbonus	25
5	Scenario I: saldi inclusief energietoeslag	26
6	Scenario II: saldi na aanpassing van het Persoonlijk Minimabudget	29
Bijlage 1 Verantwoording uitgaven		31
Bijlage 2 Begrotingen		35
Bijlage 3 Overzicht saldo inkomsten minus uitgaven		45
Bijlage 4 Resultaten in de afzonderlijke Drechtsteden		47

1 Inleiding

1.1 Centrale vraag

Iedere gemeente beschikt over mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de financiële positie van inwoners met lage inkomens. Dat kan bijvoorbeeld door het kwijtschelden van gemeentelijke heffingen en/ of door bijzondere bijstand. Het is echter niet direct zichtbaar wat in de praktijk de effecten van die maatregelen zijn op het budget van verschillende groepen huishoudens.

De centrale vraag van dit onderzoek luidt:

Wat is het effect van landelijke en lokale inkomensondersteunende regelingen op de financiële positie van huishoudens met een laag inkomen in de Drechtsteden?

Bekeken wordt welke groepen huishoudens in de gemeente goed profiteren van de verschillende inkomensondersteunende maatregelen en welke groepen minder goed. Ook maakt deze rapportage een eventuele armoedeval inzichtelijk.

1.2 Kern minima-effectrapportage

Om tot een antwoord te komen op de centrale vraag, worden voor een aantal voorbeeldsituaties alle inkomsten geïnventariseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met alle landelijke en gemeentelijke inkomensondersteunende maatregelen. Dit inkomen zal in een begroting worden afgezet tegen de minimale uitgaven waarmee huishoudens met een laag inkomen worden geconfronteerd. De minimale uitgaven zijn gebaseerd op de Nibud methode van budgetteren, aangevuld met lokale tarieven en tegemoetkomingen.

1.2.1 Huishoudtypen

In deze minima-effectrapportage wordt voor een aantal huishoudtypen de bestedingsruimte inzichtelijk gemaakt. In overleg met de Sociale Dienst Drechtsteden is een keuze gemaakt voor de volgende voorbeeldsituaties:

- a.** Een alleenstaande onder de AOW-gerechtigde leeftijd;
- b.** Een alleenstaande oudere (AOW-gerechtigd);
- c.** Een eenoudergezin met twee jonge kinderen (3 en 5 jaar);
- d.** Een eenoudergezin met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- e.** Een paar zonder kinderen;
- f.** Een paar met twee jonge kinderen (3 en 5 jaar);
- g.** Een paar met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- h.** Een paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar);
- i.** Een alleenstaande oudere (AOW-gerechtigd) met een zorgvraag.

1.2.2 Inkomensniveaus

De rapportage laat zien welke effecten de landelijke en gemeentelijke maatregelen hebben op de financiële positie van de huishoudtypen bij verschillende inkomensniveaus. In overleg met de Sociale Dienst Drechtsteden is in dit rapport gekozen om begrotingen op te stellen met de volgende zes inkomensniveaus: bijstand- of AOW- niveau, 110, 120, 130, 140 en 150 procent hiervan.

1.2.3 Armoedeval

Het kan voorkomen dat een huishouden met een hoger inkomen, minder overhoudt dan met een lager inkomen, nadat rekening is gehouden met alle noodzakelijke uitgaven. Bijvoorbeeld doordat er geen recht meer is op inkomensondersteunende regelingen. Als een dergelijke armoedeval zich voordoet binnen de gestelde kaders, dan blijkt dat uit de resultaten van dit onderzoek.

Hierbij onderscheiden we twee soorten armoedevallen, namelijk een armoedeval bij uitstroom uit een bijstandsuitkering naar betaald werk (werkloosheidsval/uitstroomval) en een armoedeval bij het meer gaan verdienen (doorstroomval).

Bij huishoudens boven de AOW-gerechtigde leeftijd wordt officieel niet gesproken van een armoedeval, omdat deze gewoonlijk geen inkomensstijging meemaken. Toch kan er bij hen ook sprake zijn van een geringere bestedingsmogelijkheid bij een hoger inkomen.

1.2.4 Voorbeeldhuur

Uit het woononderzoek 2018 van het CBS komt naar voren dat 96 procent van de huishoudens die de bijstandsuitkering als belangrijkste inkomstenbron hebben, in een huurwoning woont. Op basis hiervan gaan we er in deze rapportage van uit dat huishoudens in een huurwoning wonen.

De huur vormt in de meeste huishoudens de hoogste uitgave op de begroting. De huurprijzen in dit onderzoek zijn vastgesteld in overleg met de gemeente. Hierbij gaan we uit van de grenzen voor het passend toewijzen: aan de toewijzingsregels voor woningcorporaties is per 1 januari 2016 het passend toewijzen van sociale huurwoningen toegevoegd. De passendheidsnorm stelt dat elke corporatie aan minimaal 95 procent van de huishoudens die recht hebben op huurtoeslag een woning onder de aftoppingsgrens toe moet wijzen. Zo wordt voorkomen dat huishoudens met de laagste inkomens in een te dure woning terechtkomen. De aftoppingsgrens ligt in 2022 op 633 euro voor huishoudens met één of twee personen en op 678 euro voor huishoudens van drie of meer personen.

1.3 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd: In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de onderzoeksmethode. Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de landelijke en lokale inkomensondersteunende regelingen. In hoofdstuk 4 worden de resultaten weergegeven: Wat is de bestedingsruimte van de onderzochte huishoudtypen? En wat zijn de effecten van het minimale beleid op de financiële positie van deze huishoudens? Ten slotte staan in de laatste twee hoofdstukken de resultaten bij twee scenario's: hoe zien de begrotingen eruit inclusief de energietoeslag (hoofdstuk 5) en wat is het effect op de begrotingen van een hoger Persoonlijk Minimabudget (hoofdstuk 6).

In de bijlagen wordt meer informatie gegeven over bronnen van de referentiecijfers en de inkomensopbouw.

2 Onderzoeksmethode: begrotingen

2.1 Inleiding

Om het effect van inkomensondersteunende regelingen op de financiële positie van huishoudens te berekenen, maakt het Nibud gebruik van begrotingen. Uit deze begrotingen zijn de inkomsten en uitgaven van de huishoudens af te lezen.

De begrotingen in deze rapportage zijn gemaakt voor verschillende huishoudtypen op verschillende inkomensniveaus. Hierbij gaan we ervan uit dat huishoudens in een huurwoning wonen.

De begrotingen zijn voor groepen van huishoudens. De bedragen in de begrotingen zijn gemiddelden; in werkelijkheid zal de financiële situatie van de individuele huishoudens er anders uitzien. De begroting laat dus niet zien in hoeverre een individueel huishouden een sluitende begroting heeft. Wel wordt duidelijk in hoeverre een groep huishoudens een sluitende begroting heeft. Bij het opstellen van de begrotingen wordt geen rekening gehouden met schulden, omdat daarover niets algemeen te zeggen valt. Schulden komen echter vaak voor onder huishoudens met lage inkomens.

Maandbegrotingen

Alle begrotingen zijn maandbegrotingen, waarbij de inkomsten en uitgaven zijn omgerekend naar gemiddelde maandbedragen. In de praktijk kunnen er flinke verschillen zijn tussen de maanden van het jaar. Vakantiegeld wordt bijvoorbeeld vaak jaarlijks uitgekeerd, maar wordt in deze rapportage uitgedrukt in een maandelijks bedrag. Het inkomen is in iedere begroting een vast gegeven.

2.2 Inkomsten

In deze rapportage worden op zes inkomensniveaus begrotingen opgesteld voor de betreffende voorbeeldhuishoudens: het minimuminkomen (bijstand/AOW-uitkering), 110, 120, 130, 140 en 150 procent van de geldende bijstandsnorm. Met bijstandsniveau wordt in deze rapportage bedoeld de norm op grond van de Participatiewet, artikel 5 lid 1 sub c.

Uitgangspunt in deze rapportage is het totaal besteedbaar maandinkomen. Dat inkomen bestaat uit alle inkomsten van het huishouden, zoals netto salarissen, uitkeringen, kortingen op de belasting, zorgtoeslag, huurtoeslag, vakantiegeld, kinderbijslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget.

Bepaalde heffingskortingen worden apart getoond als voorlopige aanslag, bijvoorbeeld de inkomensafhankelijke combinatiekorting voor werkende alleenstaande ouders met jonge kinderen. Het loon plus de voorlopige aanslag is gelijk aan 110 procent van de bijstandsnorm. De kinderbijslag en het kindgebonden budget (inclusief de alleenstaande ouderkop) komen hier nog bovenop.

In de begrotingen is geen rekening gehouden met eigen vermogen of eventuele inkomsten daaruit. Ook is er geen rekening gehouden met inkomsten of betalingen vanwege alimentatie. Hoe de regelingen doorwerken in de begrotingen en wat de invloed is op het inkomen van de verschillende huishoudens is te zien in bijlage 2.

In de rapportage wordt verondersteld dat de huishoudens maximaal gebruik maken van alle inkomensondersteunende regelingen die op hen van toepassing zijn, zowel de landelijke als de gemeentelijke.

Inkomensgrens paren met thuiswonend werkend kind

Het paar met het volwassen kind heeft te maken met de kostendelersnorm. Wanneer alle drie de gezinsleden bijstand ontvangen, ontvangen zij samen 130 procent van het bijstandsniveau van een paar zonder kinderen.

Bij de inkomensniveaus hierboven zijn we ervan uitgegaan dat het meerderjarige kind werkt en de ouders een bijstandsuitkering ontvangen. Bij de berekening van de huurtoeslag is rekening gehouden met het totale gezinsinkomen.

2.3 Uitgaven: Basispakket & Sociale participatie

De noodzakelijke uitgaven vullen we in via een basispakket met een apart pakket voor sociale participatie. Het basispakket bestaat uit uitgaven die voor elk huishouden niet of moeilijk vermijdbaar zijn.

De begroting bestaat uit een pakket aan vrij goedkope artikelen (niet de allergeodkoopste) die algemeen verkrijgbaar zijn. We houden geen rekening met tweedehands artikelen.

In bijlage 1 staan de uitgangspunten en de samenstelling van de pakketten beschreven. Het basispakket en het pakket voor sociale participatie zijn op bepaalde punten verschillend voor de diverse huishoudtypen. Een alleenstaande staat immers voor andere kosten dan bijvoorbeeld een gezin met kinderen.

Sociale participatie

Als voorbeeld heeft het Nibud een pakket aan uitgaven voor sociale participatie opgesteld. Dit pakket is opgesteld in samenwerking met het Sociaal Cultureel Planbureau. Het gaat bijvoorbeeld om uitgaven aan contributies en abonnementen, bezoek ontvangen en op bezoek gaan, vakantie/uitgaan en recreatief vervoer.

Sociale participatie wordt door velen als noodzakelijk beschouwd en is in veel gemeenten op de een of andere manier onderdeel van het minimabeleid. De uitgaven voor sociale participatie staan beschreven in bijlage 1.

Persoonlijk onvermijdbare uitgaven

Naast de noodzakelijke uitgaven van de pakketten zijn er in individuele gevallen persoonlijk moeilijk of niet-vermijdbare uitgaven. Dit zijn uitgaven die voor een bepaald persoon onontkoombaar zijn. Bijvoorbeeld wanneer iemand een speciaal dieet moet volgen. Voor dit soort uitgaven is vaak een tegemoetkoming mogelijk via gemeentelijk beleid. Deze uitgaven worden in dit rapport niet meegenomen.

In de begrotingen is ook geen rekening gehouden met kosten voor een huisdier of voor roken. Deze uitgaven worden niet gezien als onvermijdbaar. Indien een huishouden hiervoor toch kosten heeft, wordt het saldo op de begroting lager dan in deze rapportage is weergegeven.

Mensen die werken maken extra kosten ten opzichte van niet werkenden. Deze kosten zijn meegenomen in het basispakket als aparte post bij een inkomen vanaf 110 procent van het toepasselijk minimum.

2.4 Uitgavensoorten

In alle begrotingen onderscheidt het Nibud drie soorten uitgaven:

- Vaste lasten: Komen regelmatig terug. Meestal vaste bedragen waar een contract aan ten grondslag ligt. Voorbeelden zijn de huur, energiekosten en verzekeringen.
- Reserveringsuitgaven: Komen niet regelmatig voor. De hoogte is niet precies bekend. Voorbeelden hiervan zijn de kosten voor inventaris (meubels, apparatuur/witgoed) en kleding.
- Huishoudelijke uitgaven: Steeds terugkerende uitgaven die maandelijks kunnen variëren. Voorbeelden zijn voeding, was- en schoonmaakartikelen en persoonlijke verzorging.

Lokale tarieven

In deze rapportage wordt gerekend met minimale bedragen die huishoudens nodig hebben om deze uitgaven te kunnen betalen. Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de tarieven voor heffingen, de premie van de collectieve zorgverzekering en de kosten van de peuterspeelzaal.

Minimabeleid

Als er inkomensondersteunende maatregelen zijn die een vergoeding vormen voor bepaalde uitgavenposten, dan is hier rekening mee gehouden in de begrotingen. De regelingen staan beschreven in het volgende hoofdstuk.

2.5 Voorwaarden aan de begrotingen

Bij het gebruik van de begrotingen zijn er drie belangrijke voorwaarden:

1. Zeer goed met geld kunnen omgaan

Een goed overzicht van alle inkomsten en uitgaven is noodzakelijk. Alleen dan kan er voldoende geld opzij worden gezet om onregelmatige uitgaven te kunnen doen. Een gebrek aan goed overzicht kan vaak confronterend zijn en moeilijk te doorbreken.

2. Alle inkomensondersteuning aanvragen

Toeslagen en tegemoetkomingen beslaan vaak een groot deel van het totale inkomstenplaatje. Het is daarom voor huishoudens belangrijk om te weten op welke inkomensondersteuning men recht heeft en hoe en waar deze moet worden aangevraagd. Het tijdig doorgeven van gegevens is hierbij belangrijk. En daarmee dus ook een actieve houding.

3. Geen grote persoonlijk onvermijdbare uitgaven hebben

Hoge persoonlijk onvermijdbare uitgaven zoals afbetalingen, zorgkosten of een hoge huur, kunnen het moeilijk of onmogelijk maken om een sluitende begroting op te stellen. Als de uitgaven niet omlaag gebracht kunnen worden, dan resteert er niks anders dan om te bezuinigen op overige uitgaven. In het geval van de begrotingen met minimale uitgaven, zoals ze in dit rapport zijn opgesteld, ontstaat het gevaar dat er ook bezuinigd wordt op noodzakelijke uitgaven. Dit kan er toe leiden dat er totaal geen reserves meer zijn om tegenslagen op te kunnen vangen, dat rekeningen niet meer betaald worden waardoor schulden ontstaan of dat gezondheidsbedreigende omstandigheden ontstaan.

Deze voorwaarden zijn voor een deel te vangen in competenties voor goed financieel beheer. Het gaat hierbij niet alleen om vaardigheden, maar ook om gedragsaspecten. Daarom is inkomensondersteuning alleen niet voldoende. Het is ook belangrijk om ondersteuning op het gebied van het aanleren van vaardigheden te bieden, aangevuld met ondersteuning die rekening houdt met min of meer individuele gedragsaspecten.

2.6 De begrotingen

Volgens de methodiek die hierboven staat beschreven, worden de begrotingen opgesteld. Deze begrotingen staan in bijlage 2.

2.7 Disclaimer: Inflatie en bestedingsruimte

Op het moment van het opstellen van deze MER is er sprake van flinke prijsstijgingen, vooral voor energie en (in mindere mate) voeding. Het is vanwege deze hoge inflatie mogelijk dat de bestedingsruimte gepresenteerd in deze MER te positief wordt ingeschat. Zeker bij beperkte positieve bestedingsruimte is het goed om te realiseren dat dit op korte termijn wellicht kan omslaan in een tekort. Het Nibud adviseert hier rekening mee te houden bij de interpretatie van de resultaten.

Energie

De energieprijzen zijn gebaseerd op het prijspeil van januari 2022, zoals vastgesteld door het CBS. Ook na januari zijn de prijzen nog flink gestegen. Echter, het CBS meet alleen de tarieven van nieuw afgesloten contracten. Die gelden niet voor mensen die hun energieprijzen hebben vastgezet voor een bepaalde tijd. Niet iedereen krijgt dus (direct) met de hogere tarieven te maken.

Daarnaast zijn de tarieven gebaseerd op een woning met energielabel C. Inwoners met een ongunstiger label zullen waarschijnlijk hogere kosten hebben dan zoals in de begrotingen opgenomen.

De prijs die inwoners uiteindelijk betalen voor hun energie kan dus flink variëren en is afhankelijk van het energielabel van de woning en van de vraag of de bewoners recentelijk een nieuw contract hebben moeten afsluiten.

Voeding

Ook de prijzen van voeding in de begrotingen kunnen als "te laag" worden ervaren. Dat komt omdat we bij de samenstelling van de voedingscijfers uitgaan van de prijzen van het CBS over een heel jaar, om zo de seizoenseffecten te dempen. Bij voeding zie je namelijk dat groente en fruit goedkoper zijn "in het seizoen". Het maakt in de prijzen ook sterk uit of het een goed of een slecht oogstjaar is. En in die informatie zijn nog de lagere prijzen van vorig jaar verwerkt. Zouden we alleen uitgaan van de huidige voedingsprijzen, dan zullen die waarschijnlijk hoger uitkomen dan de bedragen zoals die nu in de begrotingen staan.

Gedragsverandering

Met de huidige stijging van de prijzen passen mensen hun gedrag aan. Ze zetten de thermostaat lager en trekken een extra trui aan of ze kopen vaker huismerken. Dergelijke gedragseffecten zien we nu (nog) niet terug in de begrotingen, maar deze zullen uiteindelijk een dempend effect hebben op het uitgavenpatroon en daarmee op de bedragen die in de begrotingen worden opgenomen.

3 Minimabeleid

In dit hoofdstuk worden diverse landelijke en gemeentelijke regelingen voor inkomensondersteuning van minima beschreven. Alleen de regelingen die in de berekeningen zijn meegenomen komen in dit hoofdstuk aan bod. Paragraaf 3.1 beschrijft de landelijke regelingen; in paragraaf 3.2 komen de lokale inkomensondersteunende regelingen aan bod.

3.1 Landelijk beleid

Bij het opstellen van de begrotingen worden de landelijke heffingskortingen, de landelijke toeslagen en de kinderbijslag in de berekeningen opgenomen.

Landelijke heffingskortingen

Heffingskortingen zijn kortingen op de belasting. Hiermee wil de overheid bepaalde groepen ondersteunen. Denk aan ouders, ouderen en gehandicapten. Door de heffingskorting betalen zij minder belasting.

De volgende heffingskortingen (2022) zijn voor de voorbeeldhuishoudens van belang:

Algemene heffingskorting

Voor iedereen boven de 18 die inkomstenbelasting betaalt, ook als men niet werkt. De algemene heffingskorting bedraagt maximaal 2.888 euro per jaar voor mensen onder de AOW-gerechtigde leeftijd en 1.494 euro vanaf de AOW gerechtigde leeftijd.

Arbeidskorting

Voor iedereen die betaald werk heeft, ook als men daarnaast nog gedeeltelijk een uitkering ontvangt. De arbeidskorting bedraagt maximaal 4.260 euro per jaar

Inkomensafhankelijke combinatiekorting

Voor werkende ouders met kinderen jonger dan 12 jaar. Deze wordt toegekend aan de alleenstaande ouder of aan de minst verdienende fiscale partner. Deze heffingskorting bedraagt maximaal 2.534 euro per jaar.

Ouderenkorting en alleenstaande ouderenkorting

Heffingskortingen voor AOW-gerechtigden. De ouderenkorting bedraagt maximaal 1.726 euro per jaar; de alleenstaande-ouderenkorting is 449 euro per jaar.

Landelijke toeslagen

Toeslagen zijn bijdragen van de overheid om tegemoet te komen in de kosten voor de zorgverzekering, huur of kind(eren). Of een huishouden recht heeft op bepaalde toeslagen, is afhankelijk van een aantal factoren (bijvoorbeeld inkomen).

De volgende toeslagen (2022) zijn van belang voor de voorbeeldhuishoudens:

Zorgtoeslag

Zorgtoeslag is een bijdrage van de overheid voor de kosten van de zorgverzekering. Iemand kan aanspraak maken op zorgtoeslag vanaf 18 jaar. Dit geldt voor zowel alleenstaanden als stellen. Het inkomen moet wel onder de inkomensgrens vallen. Een alleenstaande heeft recht op zorgtoeslag bij een toetsinkomen van 31.998 euro of minder. Voor samenwonenden is deze grens 40.944 euro.

Naast de inkomensgrens is er ook een vermogensgrens voor de zorgtoeslag. In 2022 bedraagt deze voor alleenstaanden 120.020 euro en voor paren 151.767 euro. De zorgtoeslag voor een alleenstaande is maximaal 111 euro per maand. Voor een stel is de zorgtoeslag maximaal 212 euro. Hoe lager het inkomen, hoe meer toeslag iemand ontvangt.

Huurtoeslag

Huurtoeslag is een bijdrage van de overheid in de huurkosten. Huurders van een zelfstandige huurwoning kunnen in aanmerking komen voor huurtoeslag. De hoogte van de huurtoeslag is afhankelijk van het inkomen, het vermogen, de huishoudsamenstelling en de huur. Vanaf 1 januari 2020 kent de huurtoeslag geen inkomensgrenzen meer, maar wordt de huurtoeslag inkomensafhankelijk afgebouwd. De vermogensgrens voor de huurtoeslag van 31.747 euro per persoon is strenger dan voor de zorgtoeslag.

Huishoudens krijgen boven de minimale basishuur¹ volledige huurtoeslag tot een huur van 442,46 euro. Voor een huur boven dit bedrag wordt voor een- en tweepersoons-huishoudens 65 procent van de huur tot 633,25 euro vergoed. Voor huishoudens vanaf drie personen is dit tot een huur van 678,66 euro. Alleenstaanden of ouderen/hulpbehoevenden krijgen boven deze huur tot een huur van maximaal 763,47 euro vervolgens nog 40 procent vergoed.

Kinderopvangtoeslag

Kinderopvangtoeslag is een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang. De kinderopvangtoeslag is geregeld in de Wet kinderopvang. De wet geldt voor dagopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar en buitenschoolse opvang voor basisschoolkinderen. Maar ook voor opvang door ouderparticipatiecrèches of gastouders via een gastouderbureau en voor de peuterspeelzaal. Informele opvang door familie of kennissen valt hier dus niet onder.

Om voor kinderopvangtoeslag in aanmerking te komen moet de instelling zijn aangemeld bij het Landelijk Register Kinderopvang. Ook moeten, in het geval van paren, beide ouders werken, tenzij er een re-integratietraject wordt gevolgd.

De vergoeding wordt berekend over een maximaal uurtarief van 8,50 euro voor kinderen tot vier jaar (dagopvang) en van 7,31 euro voor kinderen in de basisschoolleeftijd (buitenschoolse opvang). Wanneer iemand per uur meer dan dit bedrag betaalt, ontvangt hij of zij over dit extra deel geen toeslag.

Er gelden grenzen voor het totaal aantal uren waarvoor kinderopvangtoeslag aangevraagd kan worden. Dit is afhankelijk van het aantal uur dat men werkt.

Kindgebonden budget

Iedereen met kinderen jonger dan 18 jaar kan in aanmerking komen voor het kindgebonden budget. Dit is een maandelijks, inkomensafhankelijke bijdrage in de kosten van kinderen. Voorwaarde is dat iemand zijn of haar kind 'in belangrijke mate onderhoudt'.

¹ De minimale basishuur is inkomensafhankelijk en bedraagt voor huishoudens op minimumniveau 237,62 euro. (Voor AOW-gerechtigden is dit voor eenpersoonshuishoudens 235,80 euro en voor meerpersoonshuishoudens 233,99 euro). Bij een hoger inkomen wordt de basishuur hoger.

Alleenstaande ouders met een verzamelinkomen tot 22.356 euro ontvangen het maximale kindgebonden budget. Voor paren met kinderen is de inkomensgrens in 2020 flink verhoogd, deze inkomensgrens ligt nu op 39.596 euro. Na dit inkomen wordt de hoogte van het bedrag geleidelijk afgebouwd. Het bedrag aan kindgebonden budget is afhankelijk van het aantal kinderen en de leeftijd van de kinderen. Alleenstaande ouders ontvangen meer dan paren, omdat zij recht hebben op een extra vast bedrag van 273,75 euro per maand. Het kindgebonden budget voor het tweede kind is lager dan voor het eerste kind en vanaf het derde kind eveneens lager dan voor het tweede kind. Vanaf 12 jaar is het kindgebonden budget hoger.

Kinderbijslag

Een ouder heeft recht op kinderbijslag voor eigen kinderen en stiefkinderen tot 18 jaar en soms voor pleegkinderen tot 16 jaar. Kinderbijslag wordt eenmaal per kwartaal uitgekeerd. De bedragen worden in het geval van meerdere kinderen bij elkaar opgeteld. De bedragen voor kinderbijslag zijn afhankelijk van de leeftijd van het kind en onafhankelijk van het inkomen. De kinderbijslag voor een kind van 12 tot 18 jaar bedraagt 329,56 euro. Voor 6 tot 12 jaar en voor 0 tot 6 jaar is het respectievelijk 280,13 euro en 230,69 euro.

3.2 Lokaal minimabeleid

Naast de landelijke inkomensondersteunende maatregelen heeft de Sociale Dienst Drechtsteden voor huishoudens met een laag inkomen ook een lokaal minimabeleid. De regelingen die worden opgenomen in de begrotingen komen in de volgende paragrafen aan bod.

3.2.1 Lokaal kwijtscheldingsbeleid

Kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen is lokaal beleid en verschilt per Drechtsteden-gemeente. In elk van de Drechtsteden kan kwijtschelding worden verkregen voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In Papendrecht en Alblasserdam is er geen sprake van rioolheffing.

Gemeentebelastingen en basisinformatie (GBD) doet de belastingen voor Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Zwijndrecht en Papendrecht. Alblasserdam en Hardinxveld-Giessendam regelen de kwijtschelding via het samenwerkingsverband van een aantal gemeenten en waterschappen, de SVHW.

Voor alle gemeenten geldt dat er bij het vaststellen van de kwijtschelding getoetst wordt aan 100 procent van de norm op grond van de Participatiewet. Dat wil zeggen dat, afhankelijk van het vermogen, huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau in principe geen gemeentelijke heffingen hoeven te betalen. Bij een inkomen hierboven wordt de betalingscapaciteit berekend door het inkomen te verminderen met het norminkomen. Er vindt een correctie plaats voor de eigen uitgaven aan huur en voor nominale ziektekostenpremies.

De beleidsvrijheid ten aanzien van het kwijtscheldingsbeleid wordt bepaald door landelijke regelgeving. Hierbij wordt aan gemeenten de mogelijkheid geboden om rekening te houden met de kosten voor kinderopvang en om voor AOW'ers uit te gaan van de netto AOW in plaats van de bijstandsbedragen. In de Drechtsteden wordt van beide mogelijkheden gebruik gemaakt.

Bij het waterschap Hollandse Delta (Dordrecht, Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht) en het waterschap Rivierenland (Papendrecht, Sliedrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam) is kwijtschelding mogelijk voor de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing en wegeheffing. Bij de berekening van de kwijtschelding hanteren de waterschappen de norm van maximaal 100 procent van de bijstandsnorm.

Waterschap en gemeente werken hierbij samen. Als de betalingscapaciteit van de een is gebruikt, wordt bij de ander volledige kwijtschelding gegeven.

In deze minima-effectrapportage rekenen we met de tarieven van de gemeente Dordrecht. In bijlage 4 zijn de begrotingen opgenomen met de tarieven van de andere gemeenten die zijn aangesloten bij de Sociale Dienst Drechtsteden.

3.2.2 Collectieve (aanvullende) zorgverzekering

Om ervoor te zorgen dat inwoners met een financieel kwetsbare positie niet voor onverwachte hoge kosten komen te staan bij een zorgvraag, biedt de Sociale Dienst Drechtsteden inwoners een laag inkomen een collectieve zorgverzekering aan: het VGZ GemeentePakket.

Deelnemers kunnen kiezen uit drie pakketten tegenover een relatief lagere premie, waarmee de kwetsbaarheid vanuit zowel gezondheids- als financieel perspectief ondervangen kan worden. Kinderen jonger dan 18 jaar zijn volledig gratis meeverzekerd.

o VGZ GemeentePakket Compact	€ 137,92
o VGZ GemeentePakket Compleet	€ 164,32
o VGZ GemeentePakket Compleet + € 0 eigen risico	€ 180,22

Pakket 1: biedt onder andere vergoeding voor tandarts, fysiotherapie, brillen en lezen.

Pakket 2: biedt vergoeding van pakket 1 + onder andere vergoeding voor orthodontie en extra fysiotherapie.

Pakket 3: dit is het meest uitgebreide pakket met onder andere vergoedingen voor eigen bijdrage Wmo, vervangende mantelzorg en herverzekeren eigen risico. Dit pakket is specifiek bedoeld voor mensen met een chronische aandoening of handicap (die in de praktijk jaarlijks hun eigen risico opgelegd krijgen).

Om voor de collectieve zorgverzekering in aanmerking te komen, hanteert de Sociale Dienst Drechtsteden een inkomensgrens van 130 procent van het bruto minimumloon. Voor alleenstaanden en alleenstaande ouders betekent dit dat zij ook bij een inkomen op 140 of 150 procent van de geldende bijstandsnorm aan kunnen sluiten bij de collectieve polis.

In de begrotingen (zie bijlage 2) rekenen we met het middelste pakket, Gemeentepakket Compleet. Alleen voor de oudere met een zorgvraag rekenen we met het duurste pakket, waarbij ook het eigen risico is meeverzekerd.

Voor paren met een inkomen op 140 en 150 procent van de geldende bijstandsnorm, die niet voor een gemeentepakket in aanmerking komen, gaan we uit van een gemiddelde basisverzekering plus aanvullende verzekering.

De kosten van de premie zijn in de begrotingen opgenomen onder de uitgavepost "zorgverzekering". De zorgtoeslag die huishoudens ontvangen is in de begrotingen opgenomen bij de inkomsten.

De post "eigen risico zorgverzekering" is voor de oudere met een zorgvraag op nul euro gezet, omdat het eigen risico is herverzekerd. Dat is bij de overige huishoudens niet het geval. Men zal dan zelf geld moeten reserveren om het eigen risico op te kunnen vangen.

3.2.3 Het Persoonlijk minimabudget

Het Persoonlijk minimabudget (PMB) is bedoeld voor mensen die ouder zijn dan 21 jaar maar jonger dan de AOW-leeftijd, die geen zicht hebben op inkomensverbetering (het is ondanks inspanningen niet mogelijk om het inkomen op korte termijn te verbeteren). Deze regeling is vergelijkbaar met de Individuele Inkomstenstoeslag, zoals die in andere gemeenten veelal bestaat. Het gaat om huishoudens met een inkomen van maximaal 110 procent van de bijstandsnorm, waarbij de referteperiode 12 maanden is.

De hoogte van dit budget op jaarbasis is in 2022:

- Alleenstaande, met of zonder kind(eren) tot 18 jaar: 385 euro;
- Paar/samenwonend, met of zonder kind(eren) tot 18 jaar: 550 euro.

Bij de resultaten van deze rapportage worden de saldi van huishoudens die in aanmerking komen voor het PMB apart gepresenteerd.

3.2.4 Participatie- of vrijwilligersbonus

Inwoners die gedurende tenminste zes maanden werk vanuit een participatieplek of vrijwilligerswerk hebben verricht, komen in aanmerking voor een participatie- of vrijwilligersbonus. Het gaat om een jaarlijkse vergoeding van 250 euro.

Om in aanmerking te komen voor de participatiebonus dienen belanghebbenden een (aanvullende) uitkering krachtens de Participatiewet, Ioaw of Ioaz te ontvangen. De vrijwilligersbonus is bedoeld voor inwoners ouder dan 27 jaar en jonger dan de AOW-leeftijd, met een inkomen tot 110 procent van het wettelijk sociaal minimum. Een participatie- of vrijwilligersvergoeding wordt verstrekt aan inwoners met zicht op inkomensverbetering en gaat dus niet samen met het PMB.

Net als bij het PMB worden de saldi van huishoudens die in aanmerking komen voor de betreffende bonus apart gepresenteerd. We gaan hierbij uit van één bonus per huishouden.

3.2.5 Het SMS-Kinderfonds

Het doel van het SMS-kinderfonds is sociale uitsluiting van kinderen van minima te voorkomen. Dit wordt bereikt door kinderen in staat te stellen deel te nemen aan activiteiten die hun maatschappelijke participatie kunnen bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan deelname aan schoolreisjes, sportclub, vereniging en kunstzinnige vorming. De uitvoering is belegd bij Stichting Leergeld Drechtsteden.²

² Met ingang van 2020 heeft de gemeente Dordrecht (als een van de zeven Drechtstedengemeenten) gekozen de betreffende financiële ondersteuning aan kinderen in de minimadoelgroep op een andere wijze te organiseren: via een elektronische stadspas (de Dordtpas), waarop

De bijdrage is bedoeld voor huishoudens met kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar met een inkomen niet hoger dan 140 procent van het bijstandsinkomen. Het vermogen wordt niet getoetst.

Voor scholieren op de basisschool geldt een maximaal bedrag van 275 euro per jaar per kind en voor middelbare scholieren of leerlingen aan het MBO/HBO is dit bedrag van 790 euro.

De noodzakelijk geachte voorzieningen kunnen in natura verstrekt worden. Ze worden dan direct aan de school (zoals bij schoolreisjes) of de vereniging (zoals bij contributies) uitbetaald. Daarnaast kunnen tegoedbonnen worden verstrekt voor de aanschaf van de noodzakelijke school-, muziek-of sportspullen die bij bepaalde, vooraf gecontracteerde winkels opgehaald kunnen worden. Het is -zoals eerder aangegeven - ook mogelijk om een activiteit of benodigd materiaal zelf te betalen en de kosten achteraf bij Leergeld te declareren.

In de gemeente Dordrecht ontvangen de kinderen het budget van het SMS-Kinderfonds op hun Dordtpas. Ze kunnen de Dordtpas als een soort pinpas gebruiken.

In de begrotingen gaan we ervan uit dat het gehele bedrag wordt ingezet. Dit is verrekend met de posten "onderwijs" en "sociale participatie".

3.2.6 Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer

Inwoners die vanuit de bijstand aan het werk gaan en dan een inkomen hebben dat niet hoger is dan 110 procent van het Wettelijk Sociaal Minimum en geen in aanmerking te nemen vermogen hebben, komen in aanmerking voor een tegemoetkoming in de reiskosten voor woon-werkverkeer.

De hoogte van de vergoeding per maand is afhankelijk van het aantal te reizen kilometers. De vergoeding wordt niet verstrekt wanneer het werkadres zich minder dan vijf kilometer bevindt van het woonadres.

De vergoeding wordt per persoon toegekend voor de duur van maximaal 24 maanden. Het eerste jaar worden alle reiskosten vergoed, het tweede jaar wordt de helft vergoed.

In de begrotingen wordt deze regeling verrekend met de post "werkgerelateerde kosten", zodat inzichtelijk wordt wat het effect van deze regeling is. Op 110 procent gaan we uit van vergoeding van de helft van de kosten. (Op bijstandsniveau worden geen werkgerelateerde kosten meegenomen, omdat wij hier uitgaan van de situatie dat iemand een bijstandsuitkering ontvangt en dus niet van werk met een inkomen op bijstandsniveau.)

In hoofdstuk 4 worden ook de resultaten gepresenteerd van de situatie waarin geen recht is op reiskostenvergoeding, omdat slechts een klein deel van de huishoudens voor deze vergoeding in aanmerking komt. (Het moet iemand zijn die uitgestroomd is vanuit de bijstand naar werk en diegene heeft er maximaal twee jaar recht op.)

saldo geladen kan worden voor uitgaven ten behoeve het SMS-kinderfonds. Hiermee is de rol van Leergeld in de gemeente Dordrecht gewijzigd. Leergeld vervult in Dordrecht met ingang van 2020 een lichtere portaalfunctie dan in de andere regio's.

3.2.7 Bijzondere bijstand

De Sociale Dienst Drechtsteden verstrekt voor bijzondere en noodzakelijke kosten individuele bijzondere bijstand. Uitgangspunt hierbij is dat er geen draagkracht is bij een inkomen tot 110 procent van de geldende bijstandsnorm. Van het meerinkomen wordt 35 procent als draagkracht beschouwd.

De individuele bijzondere bijstand wordt in dit onderzoek niet meegenomen omdat deze sterk afhankelijk is van de persoonlijke situatie.

Uitzondering is het huishouden met een zorgvraag. Bij dit huishoudtype gaan we uit van een aantal veronderstellingen die worden beschreven in paragraaf 3.3. Indien voor een of meer van deze voorzieningen individuele bijzondere bijstand kan worden aangevraagd, wordt dit meegenomen in de begroting.

Daarnaast wordt voor huishoudens met jonge kinderen de vergoeding voor de peuterspeelzaal vanuit de bijzondere bijstand meegenomen.

3.2.8 Kinderopvang en peuterspeelzaal

Op grond van de Wet kinderopvang kunnen ouders van kinderen tot 12 jaar een tegemoetkoming toegekend krijgen voor de kosten van kinderopvang, de kinderopvangtoeslag. Vervolgens resteert een eigen bijdrage voor deze kosten. De Sociale Dienst Drechtsteden kent een tegemoetkoming voor deze eigen bijdrage voor huishoudens met een inkomen tot 110 procent van de geldende bijstandsnorm.

De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de hoogte van de eigen bijdrage. In principe bedraagt de eigen bijdrage bij de laagste inkomens 4 procent van de totale kosten. De Sociale Dienst Drechtsteden vergoedt niet de eigen bijdrage die wordt veroorzaakt doordat de het uurtarief van de kinderopvang hoger is dan het maximumuurtarief dat bij de kinderopvangtoeslag wordt gehanteerd.

Indien er geen recht bestaat op kinderopvangtoeslag bestaat er ook geen recht op een tegemoetkoming. Eenverdieners (kostwinnergezin) of werkloze alleenstaande ouders komen niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag en dus ook niet voor de tegemoetkoming.

Alleenstaande ouders met een inkomen boven bijstandsniveau zullen enkele dagen per week werken en gebruik maken van de kinderopvang. Bij 110 procent van het inkomen wordt gerekend met 20 uur kinderopvang per week, bij een inkomen op 120 en 130 procent wordt uitgegaan van 30 uur en op 140 en 150 procent van 40 uur kinderopvang.

Een alleenstaande ouder met een bijstandsuitkering hoeft geen gebruik van de kinderopvang te maken; daarom zijn in de begrotingen op 100 procent geen kosten voor kinderopvang opgenomen. Wel wordt ervan uitgegaan dat twee dagdelen per week gebruik wordt gemaakt van de peuteropvang.

Ook paren zonder werk (met een bijstandsuitkering) of paren waarvan één van beide partners werkt (met een inkomen van 110 tot en met 150 procent van de norm), zullen geen gebruik maken van de kinderopvang, maar van de peuteropvang.

De Sociale Dienst Drechtsteden verstrekt bijzondere bijstand voor de eigen bijdrage peuterspeelzaal voor maximaal twee dagdelen per week. Hierbij geldt een inkomensgrens van 120 procent van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Als het inkomen hoger is, wordt de eigen bijdrage niet vergoed en wordt uitgegaan van de ouderbijdragetabel.

De kosten voor kinderopvang en peuteropvang zijn in de begrotingen opgenomen onder de post "kinderopvang". Hierbij is rekening gehouden met de tegemoetkomingen die de Sociale Dienst Drechtsteden verstrekt. De kinderopvangtoeslag die de betreffende huishoudens ontvangen is in de begrotingen opgenomen bij de inkomsten.

In de praktijk kan en zal het voorkomen dat een kinderopvangorganisatie een hoger uurtarief hanteert dan het maximumuurtarief van de belastingdienst. Het meerdere moet de inwoner zelf betalen en zorgt dus voor een hogere eigen bijdrage. In de begrotingen wordt gerekend met het uurtarief van de belastingdienst.

3.3 Voorzieningen voor huishoudens met een zorgvraag

In dit onderzoek wordt tevens een huishouden met extra zorgkosten onderzocht, namelijk een alleenstaande oudere (AOW-gerechtigd).

Om de begroting voor dit huishouden op te maken, moet een zogenoemd zorgprofiel worden opgesteld. Vervolgens kan bepaald worden welke extra kosten dit huishouden heeft, en welke vergoedingen daar tegenover staan.

Het profiel is opgesteld door het Nibud, in samenspraak met Ieder(in)³, en ziet er als volgt uit:

- Hartklachten
- Bril
- Gehoorapparaat
- Rollator
- 3 uur huishoudelijke verzorging per week
- 14 uur persoonlijke verzorging per week
- 4 uur verpleging per week
- Woningaanpassing (drempels weg, traplift)
- Maakt gebruik van de maaltijdvoorziening
- Gebruik belbus/collectief vervoer
- Personenalarmering
- Een medicijn dat door (aanvullende) zorgverzekering vergoed wordt
- Lichte vorm van incontinentie

Gezien het bovenstaande, zal de begroting van de alleenstaande oudere met een zorgvraag op diverse punten afwijken van de standaardbegrotingen:

De **huishoudelijke hulp** is in de Drechtsteden een maatwerkvoorziening. Voor de maatwerkvoorziening geldt een eigen bijdrage via het CAK. De eigen bijdrage bedraagt maximaal 19 euro per maand. Voor paren onder de AOW-leeftijd geldt er geen eigen bijdrage.

In de Drechtsteden wordt de eigen bijdrage vergoed via de collectieve zorgverzekering. Indien er geen collectieve verzekering is afgesloten kunnen deze kosten via de bijzondere bijstand worden vergoed.

In de begrotingen zijn daarom geen kosten opgenomen voor de eigen bijdrage.

³ Ieder(In) is een belangenorganisatie voor mensen met een beperking of een chronische ziekte.

De **persoonlijke verzorging** en **verpleging** vallen in het basispakket van de zorgverzekering. Hierdoor komen er dus geen extra kosten bij.

De kosten voor een **woningaanpassing** (drempels weg, traplift), die vanuit de Wmo wordt toegekend, worden doorgegeven aan het CAK voor de inning van de eigen bijdrage. Deze eigen bijdrage heeft de alleenstaande oudere al betaald voor de huishoudelijke en persoonlijke verzorging. Daarom komen er voor deze woningaanpassingen geen extra kosten meer bij.

De **maaltijdvoorziening** zorgt voor meerkosten ten opzichte van de situatie waarin de warme maaltijd zelf wordt bereid. Voor deze meerkosten is bijzondere bijstand mogelijk, voor personen die niet in staat zijn zelf een warme maaltijd te bereiden. De hoogte van de bijzondere bijstand bedraagt 2 euro per maaltijd. Dit normbedrag kan voor maximaal 337 dagen per kalenderjaar worden toegekend.

Bij Tafeltje Dekje Dordrecht zijn koelverse maaltijden beschikbaar vanaf 6,65 euro. De kosten voor een zelf bereide maaltijd voor een alleenstaande oudere bedragen 2,24 euro volgens de Nibud prijzengids. Hiermee komen de meerkosten uit op 4,41 euro. Voor vijf maaltijden per week komt dit neer op 95,55 euro per maand.

Bij een inkomen tot en met 110 procent van de geldende bijstandsnorm wordt 2 euro per maaltijd vanuit de bijzondere bijstand vergoed, waarmee de meerkosten uitkomen op 52,21 euro per maand.

Bij een inkomen boven 110 procent wordt draagkracht veronderstelt. Kosten die deze draagkracht te boven gaan worden ook vanuit de bijzondere bijstand vergoed.

De kosten voor de maaltijdvoorziening die de alleenstaande oudere nog zelf moet betalen, zijn in de begroting opgenomen onder de post "voeding".

De alleenstaande oudere met een zorgvraag maakt gebruik van **collectief vraagafhankelijk vervoer**.

Wmo-cliënten kunnen gebruik maken van de Drechthopper. De kosten zijn 13 eurocent per kilometer met een opstaptarief van 60 eurocent per rit. Het maximaal aantal kilometer is 2.000 per jaar.

In de begrotingen wordt gerekend met 4 ritten per maand van 10 kilometer enkele reis. Dit komt neer op een bedrag van 15,20 euro per maand. Daarnaast gaan we uit van 4 ritten per jaar van 50 kilometer enkele reis voor vervoer naar een ziekenhuis, wat neerkomt op een bedrag van 4,73 euro per maand.

Verder gaan we ervan uit dat er geen gebruik wordt gemaakt van de fiets; deze kosten (9,10 euro) zijn daarom uit de begroting gehaald. De extra vervoerskosten die uiteindelijk resteren (10,83 euro) zijn opgenomen onder de post "vervoer".

De kosten voor vervoer naar arts, ziekenhuis of apotheek en vervoerskosten door ziekte of handicap komen in aanmerking voor belastingaftrek. In de begroting is dit opgenomen onder de post "voorlopige aanslag". Hierbij wordt rekening gehouden met de regels voor de belastingaftrek van specifieke zorgkosten.

De kosten voor de **personalarmering** worden in de Drechtsteden vergoed via de bijzondere bijstand, indien de personalarmering om medische of sociale redenen noodzakelijk is. Daar wordt in het geval van de alleenstaande oudere met zorgvraag wel van uitgegaan. De maandelijkse kosten van de personalarmering bedragen 20,73 euro per maand.

Bij inkomens boven 110 procent van de bijstandsnorm wordt draagkracht verondersteld. Hierbij wordt rekening gehouden met dat deel van de draagkracht dat al is ingezet voor andere voorzieningen (in deze casus, de maaltijdvoorziening).

De kosten die de alleenstaande oudere uiteindelijk nog zelf moet betalen, zijn verrekend met de post "eigen bijdragen/betalingen zorg".

In het zorgprofiel van de alleenstaande oudere wordt uitgegaan van een lichte vorm van incontinentie. Voor de **extra waskosten** die hierdoor ontstaan gaan we uit van 2 keer per week extra wassen, wat neerkomt op 10,92 euro per maand.

Voor de extra kosten van kledingslijtage en bewassing in verband met een chronische ziekte of handicap is in de Drechtsteden bijzondere bijstand mogelijk.

Voor de huishoudens met een inkomen waarbij de draagkracht nog niet volledig is ingezet, worden deze kosten verrekend met de post "was- en schoonmaakmiddelen".

Voor extra kleding en beddengoed komt een vast bedrag van 300 euro in aanmerking voor belastingaftrek. In de begroting is dit opgenomen onder de post "voorlopige aanslag". Hierbij wordt rekening gehouden met de regels voor de belastingaftrek van specifieke zorgkosten.

Naast bovengenoemde zorgkosten rekenen we nog 8 euro per maand voor **attentiekosten** voor hulp van burens, vrienden, etc. Deze kosten zijn opgenomen onder de post 'eigen bijdragen/betalingen zorg'.

Zorgkosten zijn individueel bepaald

In dit rapport is gekozen voor een bepaalde zorgvraag om het effect van zorgkosten en tegemoetkomingen voor deze kosten op de bestedingsruimte van huishoudens met een laag inkomen in kaart te brengen. De zorgvraag is een weergave van vaak voorkomende kosten. In werkelijkheid hebben mensen te maken met zeer uiteenlopende zorgbehoeftes en varieert de hoogte van de zorgkosten sterk in individuele gevallen. Dat betekent dat conclusies die getrokken worden op basis van de uitkomsten, rekening houdend met de zorgvraag zoals die in dit rapport is geformuleerd, niet zonder meer gelden voor iedereen met zorgkosten. Het geeft wel aan dat een deel van de vaak voorkomende zorgkosten wordt vergoed. En dat mensen in veel gevallen daarnaast nog eigen betalingen in verband met zorg hebben.

4 Resultaten

4.1 Saldo inkomsten min uitgaven

Dit hoofdstuk bevat de resultaten van het onderzoek.

Een en ander wordt schematisch weergegeven in tabel 1. De tabel bevat per voorbeeldhuishouden een overzicht van het saldo van inkomsten min uitgaven bij verschillende inkomensniveaus. Achtereenvolgens is het saldo weergegeven nadat:

- alleen de uitgaven uit het basispakket zijn gedaan;
- zowel de uitgaven uit het basispakket als voor sociale participatie zijn gedaan;
- alleen de uitgaven uit het basispakket zijn gedaan, rekening houdend met het Persoonlijk Minimabudget (PMB), dan wel de vrijwilligers- of participatiebonus;
- zowel de uitgaven uit het basispakket als voor sociale participatie zijn gedaan, rekening houdend met het Persoonlijk Minimabudget (PMB), dan wel de vrijwilligers- of participatiebonus.

Verder is de volgende codering weergegeven:

- Een negatief saldo op de maandbegroting is in rood weergegeven.
- Als een hoger inkomen leidt tot minder bestedingsruimte dan is dit bij het betreffende inkomensniveau aangegeven met een pijltje:
 - Een rood pijltje betekent een armoedeval ten opzichte van de situatie met een bijstandsuitkering (uitstroomval/werkloosheidsval).
 - Een grijs pijltje betekent een armoedeval ten opzichte van het voorliggende inkomensniveau (doorstroomval).

Het kan voorkomen dat een huishouden op een bepaald inkomensniveau te maken heeft met zowel een doorstroom- als een uitstroomval. In dat geval kleurt het pijltje rood.

Uit de tabel valt af te lezen dat er voor een alleenstaande met een bijstandsuitkering 37 euro per maand resteert nadat alle uitgaven uit het basispakket zijn gedaan. Als naast de uitgaven uit het basispakket ook alle uitgaven aan sociale participatie zijn gedaan, dan is er een tekort van 65 euro. Hierbij is rekening gehouden met alle landelijke en lokale inkomensondersteunende maatregelen.

Tabel 1. Overzicht saldo inkomsten min uitgaven per maand

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus			
		saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€	37	€ -65	€	69	€ -32	€	58	€ -44
110%	€	108	€	6	€	140	€	38	€
120%	€	140	€	39	€	140	€	39	€
130%	€	231	€	129	€	231	€	129	€
140%	€	304	€	202	€	304	€	202	€
150%	€	375	€	273	€	375	€	273	€

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB				inclusief bonus			
		saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€	253	€	151					
110%	€	276	€	174					
120%	€	361	€	260					
130%	€	437	€	335					
140%	€	500	€	398					
150%	€	533	€	431					

Tabel 1. Overzicht saldo inkomsten min uitgaven per maand (vervolg)

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251
120%	€ 444	€ 261	€ 444 ↓	€ 261 ↓	€ 444	€ 261
130%	€ 491	€ 309	€ 491	€ 309	€ 491	€ 309
140%	€ 586	€ 403	€ 586	€ 403	€ 586	€ 403
150%	€ 685	€ 490	€ 685	€ 490	€ 685	€ 490

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92
120%	€ 263	€ 86	€ 263 ↓	€ 86 ↓	€ 263 ↓	€ 86 ↓
130%	€ 372	€ 195	€ 372	€ 195	€ 372	€ 195
140%	€ 481	€ 304	€ 481	€ 304	€ 481	€ 304
150%	€ 507	€ 282 ↓	€ 507	€ 282 ↓	€ 507	€ 282 ↓

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5
120%	€ 161	€ -3	€ 161 ↓	€ -3 ↓	€ 161	€ -3
130%	€ 218	€ 54	€ 218	€ 54	€ 218	€ 54
140%	€ 272	€ 108	€ 272	€ 108	€ 272	€ 108
150%	€ 332	€ 168	€ 332	€ 168	€ 332	€ 168

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52
120%	€ 283	€ 39	€ 283 ↓	€ 39 ↓	€ 283 ↓	€ 39 ↓
130%	€ 324	€ 80	€ 324	€ 80	€ 324	€ 80
140%	€ 373	€ 129	€ 373	€ 129	€ 373	€ 129
150%	€ 418	€ 161	€ 418	€ 161	€ 418	€ 161

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84
120%	€ 142	€ -97	€ 142 ↓	€ -97 ↓	€ 142 ↓	€ -97 ↓
130%	€ 199	€ -40	€ 199	€ -40	€ 199	€ -40
140%	€ 254	€ 15	€ 254	€ 15	€ 254	€ 15
150%	€ 230 ↓	€ -57 ↓	€ 230 ↓	€ -57 ↓	€ 230 ↓	€ -57 ↓

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 93	€ -172	€ 139	€ -126	€ 114	€ -151
110%	€ 145	€ -121	€ 191	€ -75	€ 166	€ -100
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 209	€ 108				
110%	€ 233	€ 131				
120%	€ 288	€ 186				
130%	€ 318	€ 216				
140%	€ 380	€ 278				
150%	€ 412	€ 310				

4.2 Bestedingsruimte

4.2.1 Na invulling van alleen het basispakket

Uit de tweede kolom ('saldo na basispakket') blijkt dat alle onderzochte huishoudens voldoende inkomsten hebben om de uitgaven uit het basispakket te betalen.

4.2.2 Na invulling van het basispakket inclusief sociale participatie

a. Alleenstaande

Een alleenstaande heeft, nadat alle uitgaven uit zowel het basispakket als het pakket voor sociale participatie zijn gedaan, op bijstandsniveau een tekort van 65 euro. Vanaf 110 procent is het saldo positief, oplopend naar 273 euro op 150 procent van de norm.

b. Alleenstaande oudere

Bij een alleenstaande oudere is het saldo hoger dan bij een alleenstaande onder de AOW-leeftijd. Dat komt omdat de AOW-uitkering hoger is dan de bijstandsuitkering en doordat de bijstandsuitkering vanaf de AOW-leeftijd hoger is dan onder de AOW-leeftijd. We gaan voor ouderen weliswaar uit van iets hogere uitgaven voor energie en niet-vergoede ziektekosten (zelfzorgmiddelen), maar die worden enigszins gedempt door iets lagere uitgaven aan verzekeringen en vervoer.

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 en 5 jaar)

Het eenoudergezin met 2 jongere kinderen heeft ruim voldoende bestedingsruimte om naast alle uitgaven uit het basispakket alle uitgaven uit het pakket voor sociale participatie te kunnen doen.

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 en 16 jaar)

Het eenoudergezin met kinderen van 14 en 16 jaar heeft op bijstandsniveau vier euro tekort om zowel het basispakket als de kosten voor sociale participatie bekostigen. Op de overige inkomensniveaus is het saldo positief.

De bestedingsruimte per maand is lager dan bij het eenoudergezin met jonge kinderen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere kosten voor onderwijs, voeding en vervoer. De hogere uitgaven van oudere kinderen worden enigszins gecompenseerd door iets hogere landelijke toeslagen (kinderbijslag en kindgebonden budget).

e. Paar zonder kinderen

Het paar zonder kinderen heeft op bijstandsniveau een tekort van 116 euro, op 110 procent is er nog 26 euro tekort. Pas op 130 procent wordt het saldo positief.

De saldi van het paar zonder kinderen zijn lager dan de saldi van eenoudergezinnen, die ook kosten van kinderen hebben. Voor huishoudens zonder kinderen kent de Sociale Dienst Drechtsteden weinig tegemoetkomingen, los van de kwijtschelding van lokale lasten en de reiskostenvergoeding.

Een andere oorzaak van de lagere bestedingsruimte ligt in het feit dat een paar de kosten van twee volwassenen moet dragen, zoals de kosten van de zorgverzekering, kleding en voeding. Deze kosten worden niet gecompenseerd door de hogere bijstandsnorm voor een paar, ten opzichte van de norm voor een alleenstaande (ouder).

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 en 5 jaar)

Ook het paar met twee jonge kinderen heeft op bijstandsniveau te maken met een tekort (van 74 euro) Op 110 procent is er een positief saldo van 31 euro. Dit loopt op naar 161 euro op 150 procent.

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 en 16 jaar)

Het paar met twee oudere kinderen kan op bijstandsniveau de begroting niet rondkrijgen; er is een maandelijks tekort van 210 euro. Ook op de hogere inkomensniveaus is het saldo negatief. Alleen op 140 procent is er een positief saldo van 15 euro. Zoals we ook bij de eenoudergezinnen zagen, liggen de kosten van oudere kinderen hoger dan van jonge kinderen. Daar komt bij dat de norm voor een paar maar iets hoger ligt dan voor een alleenstaande ouder (als ook de alleenstaande ouderkop uit het kindgebonden budget wordt meegenomen). Dit maakt de positie van paren met oudere kinderen zeer kwetsbaar.

h. Een paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)

Ook het paar met een thuiswonend werkend kind kan niet op alle inkomensniveaus de maandbegroting rond krijgen. Op bijstandsniveau tot en met 120 procent van de norm is er een tekort. Vanaf 130 procent wordt het saldo positief.

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag

De alleenstaande oudere met een zorgvraag heeft niet met tekorten op de begroting te maken, vooral dankzij de hogere bijstandsuitkering vanaf de AOW-leeftijd en het gegeven dat de AOW-uitkering hoger is dan de bijstandsuitkering. Wel is de bestedingsruimte minder dan zonder zorgkosten. Naast de extra vervoerskosten en de attentiekosten, zijn het hier vooral de kosten van de maaltijdvoorziening die op de begroting drukken.

4.3 Armoedeval

Uitstroomval

Een uitstroomval ontstaat als een huishouden op een bepaald inkomensniveau minder overhoudt dan op bijstandsniveau.

In de Drechtsteden doet dit verschijnsel zich niet voor.

Doorstroomval

Van een doorstroomval is sprake als een huishouden op een bepaald inkomensniveau minder overhoudt dan op het voorliggende, lagere inkomensniveau.

In dit onderzoek zien we een doorstroomval bij huishoudens met oudere kinderen (zowel alleenstaande ouders als paren) op 150 procent.

Deze doorstroomval wordt veroorzaakt door het wegvallen van de vergoeding vanuit het SMS-Kinderfonds. Omdat deze vergoeding voor oudere kinderen (fors) hoger is dan voor jonge kinderen, zien we deze doorstroomval niet bij huishoudens met jonge kinderen. Bij paren met kinderen speelt naast het wegvallen van de vergoeding vanuit het SMS-Kinderfonds ook de verdere afbouw van landelijke toeslagen. Daarom neemt de bestedingsruimte bij paren met oudere kinderen op 150 procent méér af dan bij eenoudergezinnen met oudere kinderen.

4.4 Huishoudens met langdurig een laag inkomen

Huishoudens in de Drechtsteden, die gedurende 1 jaar of langer van een inkomen moeten leven dat niet hoger is dan 110 procent van het Wettelijk Sociaal Minimum, kunnen in aanmerking komen voor het Persoonlijk Minimabudget (PMB). De hoogte van de toeslag is voor alleenstaanden met of zonder kinderen 385 euro per jaar en voor paren met of zonder kinderen 550 euro. In de vierde en vijfde kolom in tabel 1 is het saldo opgenomen inclusief PMB.

Uit de tabel valt af te lezen dat bijna alle onderzochte huishoudtypen die in aanmerking komen voor het PMB, te maken krijgen met een doorstroomval op 120 procent. Dat geldt niet voor het paar met een meerderjarig kind. Ook bij de alleenstaande wordt geen doorstroomval zichtbaar, maar de bestedingsruimte neemt slechts heel minimaal toe: op 120 procent van de norm ligt het saldo van de inkomsten en uitgaven één euro hoger dan op 110 procent.

Bij de overige onderzochte huishoudtypen ligt de bestedingsruimte op 110 procent, verhoogd met het PMB, hoger dan de bestedingsruimte op 120 procent van de norm. Door het PMB zijn huishoudens met een inkomen op 110 procent financieel beter af dan huishoudens met een inkomen vlak daarboven, waar geen recht op het PMB is.

Als we kijken naar de bestedingsruimte inclusief het PMB zien we dat het tekort bij paren met jonge kinderen op bijstandsniveau omslaat naar een positief saldo. Dit tekort wordt door het PMB dus volledig gecompenseerd. Hetzelfde geldt voor paren zonder kinderen met een inkomen op 110 procent van de norm.

4.5 Huishoudens met een participatie- of vrijwilligersbonus

In de laatste twee kolommen van tabel 1 zijn de saldi opgenomen van huishoudens die in aanmerking komen voor een participatiebonus of een vrijwilligersbonus. We rekenen hier met één bonus per huishouden, hoewel paren waarvan beide partners vrijwilligerswerk verrichten en waarvan beiden aan de voorwaarden voldoen, allebei een bonus kunnen aanvragen en ontvangen.

Ook de participatie- of vrijwilligersbonus kan een doorstroomval veroorzaken bij een inkomensniveau van 120 procent. Met andere woorden, een huishouden dat een vrijwilligersbonus ontvangt bij een inkomen van 110 procent, houdt onder de streep meer over dan een huishouden zonder bonus met een inkomen van 120 procent. Dit is het geval bij een eenoudergezin met oudere kinderen en bij paren met jonge of oudere (minderjarige) kinderen.

5 Scenario I: saldi inclusief energietoeslag

De afgelopen maanden zijn de energielasten sterk gestegen. Het is te verwachten dat de energieprijzen voorlopig hoog zullen blijven. Het kabinet heeft aangegeven dat de gevolgen voor huishoudens gedempt zullen gaan worden en wil de btw op energie vanaf 1 juli dit jaar voor een halfjaar verlagen van 21 procent naar 9 procent.

Voor huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum is een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een eenmalige energietoeslag. Voor het verstrekken van deze energietoeslag wordt gebruik gemaakt van het instrument categoriale bijzondere bijstand. De gemeente kan aan inwoners (alleenstaanden en gezinnen) die aan de voorwaarden voldoen een energietoeslag toekennen, zonder te hoeven controleren of de energiekosten van die inwoners daadwerkelijk sterk gestegen zijn en of die inwoners over voldoende middelen (vermogen) beschikken om de energierekening te kunnen betalen.

De Sociale Dienst Drechtsteden verstrekt aan ieder huishouden met een inkomen tot en met 120 procent van de geldende bijstandsnorm een toeslag van 800 euro per jaar. Huishoudens met een inkomen hoger dan 120 procent, maar niet hoger dan 130 procent van de norm komen in aanmerking voor een toeslag van 600 euro.

In tabel 2 zijn de saldi van de onderzochte huishoudtypen weergegeven, waarbij ook rekening is gehouden met bovengenoemde energietoeslag. Hierbij is de totale toeslag omgerekend naar een vast maandbedrag.

De energietoeslag heeft uiteraard een gunstig effect op de bestedingsruimte van huishoudens die hiervoor in aanmerking komen. De volgende huishoudens hebben, wanneer zij de energietoeslag ontvangen, geen tekort meer op de maandbegroting:

- > De alleenstaande met een inkomen op bijstandsniveau
- > Het eenoudergezin met oudere kinderen op bijstandsniveau
- > Het paar zonder kinderen op 110 en 120 procent van de geldende bijstandsnorm
- > Het paar met twee oudere kinderen op 130 procent van de geldende bijstandsnorm
- > Het paar met een thuiswonend meerderjarig kind op 120 procent van de norm

Als we ook het Persoonlijk Minimabudget bij de vergelijking betrekken, hebben ook de volgende huishoudens geen tekort meer op de begroting:

- > Het paar met jonge kinderen op bijstandsniveau
- > Het paar met oudere kinderen op 110 procent van de norm

Ook zien we als gevolg van de energietoeslag (of eigenlijk het wegvallen van het recht op de toeslag) een lichte armoedeval ontstaan bij het paar met jonge kinderen bij een inkomen op 140 procent van de toepasselijke bijstandsnorm.

Tabel 2. Overzicht saldo inkomsten min uitgaven, inclusief energietoeslag

		inclusief PMB				inclusief bonus			
		saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
a. Alleenstaande									
100%	€	104	€ 2	€ 136	€ 34	€ 125	€ 23		
110%	€	175	€ 73	€ 207	€ 105	€ 195	€ 93		
120%	€	207	€ 105	€ 207	€ 105	€ 207	€ 105		
130%	€	281	€ 179	€ 281	€ 179	€ 281	€ 179		
140%	€	304	€ 202	€ 304	€ 202	€ 304	€ 202		
150%	€	375	€ 273	€ 375	€ 273	€ 375	€ 273		
b. Alleenstaande oudere									
100%	€	320	€ 218						
110%	€	343	€ 241						
120%	€	428	€ 326						
130%	€	487	€ 385						
140%	€	500	€ 398						
150%	€	533	€ 431						
c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)									
100%	€	403	€ 220	€ 435	€ 252	€ 424	€ 241		
110%	€	479	€ 297	€ 511	€ 329	€ 500	€ 317		
120%	€	510	€ 328	€ 510 ↓	€ 328 ↓	€ 510	€ 328		
130%	€	541	€ 359	€ 541	€ 359	€ 541	€ 359		
140%	€	586	€ 403	€ 586	€ 403	€ 586	€ 403		
150%	€	685	€ 490	€ 685	€ 490	€ 685	€ 490		
d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)									
100%	€	239	€ 62	€ 271	€ 94	€ 260	€ 83		
110%	€	315	€ 138	€ 347	€ 170	€ 336	€ 159		
120%	€	330	€ 152	€ 330 ↓	€ 152 ↓	€ 330 ↓	€ 152 ↓		
130%	€	422	€ 245	€ 422	€ 245	€ 422	€ 245		
140%	€	481	€ 304	€ 481	€ 304	€ 481	€ 304		
150%	€	507	€ 282 ↓	€ 507	€ 282 ↓	€ 507	€ 282 ↓		
e. Paar zonder kinderen									
100%	€	114	€ -49	€ 160	€ -3	€ 135	€ -28		
110%	€	204	€ 41	€ 250	€ 87	€ 225	€ 62		
120%	€	227	€ 64	€ 227 ↓	€ 64 ↓	€ 227	€ 64		
130%	€	268	€ 104	€ 268	€ 104	€ 268	€ 104		
140%	€	272	€ 108	€ 272	€ 108	€ 272	€ 108		
150%	€	332	€ 168	€ 332	€ 168	€ 332	€ 168		
f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)									
100%	€	237	€ -7	€ 283	€ 39	€ 258	€ 14		
110%	€	342	€ 98	€ 388	€ 144	€ 363	€ 119		
120%	€	350	€ 106	€ 350 ↓	€ 106 ↓	€ 350 ↓	€ 106 ↓		
130%	€	374	€ 130	€ 374	€ 130	€ 374	€ 130		
140%	€	373 ↓	€ 129 ↓	€ 373 ↓	€ 129 ↓	€ 373	€ 129		
150%	€	418	€ 161	€ 418	€ 161	€ 418	€ 161		
g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)									
100%	€	95	€ -143	€ 141	€ -98	€ 116	€ -123		
110%	€	201	€ -38	€ 247	€ 8	€ 222	€ -17		
120%	€	208	€ -30	€ 208 ↓	€ -30 ↓	€ 208 ↓	€ -30 ↓		
130%	€	249	€ 10	€ 249	€ 10	€ 249	€ 10		
140%	€	254	€ 15	€ 254	€ 15	€ 254	€ 15		
150%	€	230 ↓	€ -57 ↓	€ 230 ↓	€ -57 ↓	€ 230 ↓	€ -57 ↓		

Tabel 2. Overzicht saldo inkomsten min uitgaven, inclusief energietoeslag (vervolg)

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 160	€ -106	€ 206	€ -60	€ 181	€ -85
110%	€ 211	€ -54	€ 257	€ -8	€ 232	€ -33
120%	€ 323	€ 57	€ 323	€ 57	€ 323	€ 57
130%	€ 452	€ 186	€ 452	€ 186	€ 452	€ 186
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 276	€ 174				
110%	€ 299	€ 197				
120%	€ 355	€ 253				
130%	€ 368	€ 266				
140%	€ 380	€ 278				
150%	€ 412	€ 310				

6 Scenario II: saldi na aanpassing van het Persoonlijk Minimabudget

De Sociale Dienst Drechtsteden kent het Persoonlijk minimabudget (PMB). Deze toeslag is bedoeld voor huishoudens onder de AOW-gerechtigde leeftijd, die gedurende een periode van 12 maanden over een inkomen beschikken dat niet hoger is dan 110 procent van de geldende bijstandsnorm.

Voorwaarden om voor het PMB in aanmerking te komen zijn dat men geen vermogen heeft boven het wettelijk vrij te laten vermogen en dat er geen zicht is op inkomensverbetering (het is ondanks inspanningen niet mogelijk om het inkomen op korte termijn te verbeteren).

De hoogte van dit budget op jaarbasis is in 2022:

- Alleenstaande, met of zonder kind(eren) tot 18 jaar: 385 euro;
- Paar/samenwonend, met of zonder kind(eren) tot 18 jaar: 550 euro.

De Sociale Dienst Drechtsteden overweegt om het PMB te verhogen van 35 procent van de geldende bijstandsnorm naar 40 procent van deze norm. Daar bovenop ontvangen huishoudens met kinderen 100 euro extra. Dit komt neer op de volgende bedragen:

- Alleenstaande: 440 euro;
- Alleenstaande ouder: 540 euro;
- Paar zonder kinderen: 625 euro;
- Paar met kind(eren) tot 18 jaar: 725 euro.

In tabel 3 is weergegeven wat deze verhoging betekent voor huishoudens die in aanmerking kunnen komen voor het PMB. Vanzelfsprekend nemen alle saldi tot en met een inkomensniveau van 110 procent van de geldende bijstandsnorm iets toe. Echter, alle tekorten die zichtbaar zijn in de huidige situatie, zullen bij een verhoogd PMB blijven bestaan (alleen iets kleiner worden).

Daarnaast wordt door het hogere PMB de doorstroomval op 120 procent, die we ook al zien in de huidige situatie, groter. Met andere woorden, een huishouden met een inkomen op 120 procent van de norm houdt minder over dan een huishouden met een inkomen op 110 procent dat ook voor het PMB in aanmerking komt. Dit verschil in saldo wordt groter, als het PMB hoger wordt.

De alleenstaande, die in de huidige situatie nog niet met een doorstroomval te maken heeft, krijgt dat bij een verhoogd PMB wel.

Tabel 3. Overzicht saldo inkomsten min uitgaven bij huidig en bij verhoogd PMB

	huidig PMB		verhoogd PMB	
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
a. Alleenstaande				
100%	€ 69	€ -32	€ 74	€ -28
110%	€ 140	€ 38	€ 145	€ 43
120%	€ 140	€ 39	€ 140 ↓	€ 39 ↓
130%	€ 231	€ 129	€ 231	€ 129
140%	€ 304	€ 202	€ 304	€ 202
150%	€ 375	€ 273	€ 375	€ 273
c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)				
100%	€ 368	€ 186	€ 381	€ 199
110%	€ 445	€ 262	€ 458	€ 275
120%	€ 444 ↓	€ 261 ↓	€ 444 ↓	€ 261 ↓
130%	€ 491	€ 309	€ 491	€ 309
140%	€ 586	€ 403	€ 586	€ 403
150%	€ 685	€ 490	€ 685	€ 490
d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)				
100%	€ 205	€ 28	€ 218	€ 41
110%	€ 281	€ 103	€ 293	€ 116
120%	€ 263 ↓	€ 86 ↓	€ 263 ↓	€ 86 ↓
130%	€ 372	€ 195	€ 372	€ 195
140%	€ 481	€ 304	€ 481	€ 304
150%	€ 507	€ 282 ↓	€ 507	€ 282 ↓
e. Paar zonder kinderen				
100%	€ 94	€ -70	€ 100	€ -64
110%	€ 184	€ 20	€ 190	€ 26
120%	€ 161 ↓	€ -3 ↓	€ 161 ↓	€ -3 ↓
130%	€ 218	€ 54	€ 218	€ 54
140%	€ 272	€ 108	€ 272	€ 108
150%	€ 332	€ 168	€ 332	€ 168
f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)				
100%	€ 216	€ -28	€ 231	€ -14
110%	€ 322	€ 77	€ 336	€ 92
120%	€ 283 ↓	€ 39 ↓	€ 283 ↓	€ 39 ↓
130%	€ 324	€ 80	€ 324	€ 80
140%	€ 373	€ 129	€ 373	€ 129
150%	€ 418	€ 161	€ 418	€ 161
g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)				
100%	€ 75	€ -164	€ 89	€ -150
110%	€ 180	€ -59	€ 195	€ -44
120%	€ 142 ↓	€ -97 ↓	€ 142 ↓	€ -97 ↓
130%	€ 199	€ -40	€ 199	€ -40
140%	€ 254	€ 15	€ 254	€ 15
150%	€ 230 ↓	€ -57 ↓	€ 230 ↓	€ -57 ↓
h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)				
100%	€ 139	€ -126	€ 145	€ -120
110%	€ 191	€ -75	€ 197	€ -69
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455

Bijlage 1 | Verantwoording uitgaven

Het Nibud gebruikt diverse bronnen voor de referentiecijfers. Hieronder volgt een korte verantwoording van keuzes en bronnen uitgesplitst naar het basispakket en de uitgaven voor sociale participatie. De bedragen in de begrotingen zijn de bedragen voor het jaar 2022.

De uitgavenpakketten worden in overleg met andere organisaties regelmatig aangepast. De prijzen van de pakketten worden elk jaar herijkt en zo nodig aangepast.

Basispakket

Huur

Er is gerekend met een huur van 633 euro voor een- en tweepersoonshuishoudens en 678 euro voor meerpersoonshuishoudens.

Energie

Dit is 90 procent van de prijs van gemiddeld verbruik naar huishoudtype met een opslag voor huishoudens vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd en voor de huishoudens met een zorgvraag. Daarbij hanteert het Nibud de prijs van het gemiddelde verbruik.

Lokale lasten

Dit zijn de gemeentelijke- en waterschapshellingen verminderd met de eventuele kwijtschelding.

Telefoon, televisie en internet

Deze bedragen zijn gebaseerd op het bellen met een mobiele telefoon met een sim-only abonnement voor 100 tot 150 belminuten per maand met een databundel tot maximaal 500 MB, een basisabonnement voor internet en een basis digitaal televisie abonnement. We gaan er van uit dat iedereen in het huishouden van 12 jaar en ouder een eigen mobiele telefoon heeft.

Zorgverzekeringen

Dit betreft de nominale premie van de basis- en aanvullende verzekering inclusief een tandartsverzekering. Voor de basisverzekering wordt uitgegaan van een naturaverzekering. Voor huishoudens die voldoen aan de voorwaarden zijn de tarieven voor de collectieve basisverzekering en de aanvullende verzekering (incl. tand) gehanteerd.

Overige verzekeringen

Dit betreft een aansprakelijkheidsverzekering, een inboedelverzekering en voor volwassenen in huishoudens onder de pensioengerechtigde leeftijd een uitvaartverzekering.

Onderwijs

Deze bedragen zijn gebaseerd op onderzoek van SEO, zoals gepubliceerd in de Schoolkostenmonitor 2018-2019. Het betreffen onder andere de vrijwillige ouderbijdrage, leermiddelen en gereedschappen, ICT-benodigdheden en kosten voor extra schoolactiviteiten.

Kinderopvang

Dit zijn de kosten inclusief de landelijke vergoeding die wordt gegeven. Voor een alleenstaande ouder gaan we ervan uit dat er op bijstandsniveau gebruik wordt gemaakt van twee dagdelen per week peuteropvang. Bij een hoger inkomen gaan we uit van 20 tot 40 uur per week kinderopvang. Voor paren gaan we op elk inkomensniveau uit van twee dagdelen per week peuteropvang.

Vervoerskosten

Voor ieder lid van het huishouden zijn dit de kosten van een fiets en de kosten voor stads- en streekvervoer met de bus. Hierbij is uitgegaan van een beperkte hoeveelheid vervoer per maand. Voor huishoudens met zorgkosten zijn de kosten van een fiets niet meegerekend maar gelden de kosten voor het collectieve vervoer (belbus).

Uitgaven in verband met het verkrijgen of behouden van werk

We houden rekening met werkgerelateerde kosten (vervoer, representatieve kleding). Hiervoor houden we een vast bedrag aan.

Ouderen hebben geen werkgerelateerde kosten. Om de vergelijking tussen de huishoudtypen juist te laten verlopen, wordt bij ouderen de post vervoer verhoogd.

Kleding en schoenen

Deze bedragen zijn gebaseerd op het Nibud-basispakket voor kleding. Het gaat hierbij net als bij alle andere uitgavenposten om een goedkoop pakket met nieuwe artikelen. De bedragen zijn gebaseerd op de prijzen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Inventaris en onderhoud

Bedragen zijn gebaseerd op het Nibud-basispakket voor inventaris en onderhoud. De bedragen zijn gebaseerd op de prijzen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en eigen onderzoek.

Niet-vergoede ziektekosten

In het basispakket zitten kosten die elk huishouden heeft. De kosten betreffen de huisapotheek met pleisters, aspirines e.d. plus het bedrag dat een huishouden maximaal kwijt kan zijn aan het eigen risico van de zorgverzekering.

Voeding

De bedragen zijn gebaseerd op de aanbevolen hoeveelheden voor een gezonde voeding van het Voedingscentrum en de prijzen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Was- en schoonmaakmiddelen

Dit is een bedrag per huishouden en een bedrag per persoon op basis van Nibud-onderzoek.

Persoonlijke verzorging

Er is uitgegaan van een bedrag per persoon op basis van Nibud-onderzoek.

Diversen

Dit is een bedrag per huishouden en een bedrag per persoon voor diverse uitgaven.

Pakket voor sociale participatie

Het bedrag dat overblijft nadat alle uitgaven uit het basispakket zijn gedaan, is bestemd voor vrije bestedingen, waaronder sociale participatie.

Als voorbeeld heeft het Nibud in samenwerking met het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) een pakket aan uitgaven voor sociale participatie opgesteld. De uitgavenposten waar rekening mee is gehouden staan hieronder weergegeven evenals de richtbedragen voor deze uitgavenposten. Het gaat hierbij om een voorbeeld van een invulling van activiteiten. Bij vakanties/uitgaan kan ook gedacht worden aan andere activiteiten zoals het bezoeken van een museum of zwembad.

Uitgaven aan sociale participatie, bedrag per maand

	€
Contributies en abonnementen	
per kind 4 tot 12 jaar	12,50
per persoon vanaf 12 jaar	18,50
per huishouden	2,50
Bezoek ontvangen	
per persoon	9,50
per huishouden	12,50
Op bezoek gaan	
per persoon	6,50
Vakantie/uitgaan	
per persoon	19,00
per huishouden	25,50
Vervoer	
per kind 4 tot 12 jaar	2,50
per persoon vanaf 12 jaar	8,00

Bron: Hoff et al, SCP/Nibud, 2009, berekeningen Nibud, 2022

Bijlage 2 | Begrotingen

In de volgende tabellen zijn de begrotingen van de verschillende voorbeeldhuishoudens opgenomen. Bovenaan staan de inkomsten en daaronder de uitgaven aan het basispakket en aan sociale participatie. Het basispakket is verdeeld in vaste lasten, reserveringsuitgaven en huishoudelijke uitgaven. In de begrotingen zijn landelijke en lokale inkomensondersteunende maatregelen van de gemeente verwerkt. De uitgavenposten waar lokale tegemoetkomingen tegenover staan zijn aangeduid. De bedragen worden weergegeven in hele euro's, waardoor optellingen een euro te laag of te hoog kunnen lijken.

a. Alleenstaande

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1092	1201	1310	1419	1528	1638
zorgtoeslag	111	111	111	111	111	111
huurtoeslag	328	328	328	309	273	235
kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	1531	1640	1749	1839	1912	1984
VASTE LASTEN						
huur	633	633	633	633	633	633
gas	124	124	124	124	124	124
elektriciteit	17	17	17	17	17	17
w ater	9	9	9	9	9	9
gemeentelijke heffingen	0 •	1 •	33	33	33	33
waterschapshheffingen	0 •	4 •	16	16	16	16
telefoon, televisie, internet	64	64	64	64	64	64
zorgverzekering	164	164	164	164	164	164
overige verzekeringen	22	22	22	22	22	22
onderw ijs	0	0	0	0	0	0
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	2	2	2	2	2	2
vervoer	17	17	17	17	17	17
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 **	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1053	1092	1168	1168	1168	1168
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	54	54	54	54	54	54
inboedel	65	65	65	65	65	65
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	20	20	20	20	20	20
eigen risico zorgverzekering	32	32	32	32	32	32
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijetijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	196	196	196	196	196	196
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	216	216	216	216	216	216
w as- en schoonmaakmiddelen	5	5	5	5	5	5
persoonlijke verzorging	19	19	19	19	19	19
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	5	5	5	5	5	5
totaal huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244	244
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	1493	1532	1609	1609	1609	1609
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	37	108	140	231	304	375
SOCIALE PARTICIPATIE	102	102	102	102	102	102
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	-65	6	39	129	202	273

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kw ijtschelding

** Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

b. Alleenstaande oudere

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1311	1334	1456	1577	1698	1820
zorgtoeslag	111	111	111	111	111	90
huurtoeslag	330	330	330	297	238	171
kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	1752	1775	1897	1985	2047	2081
VASTE LASTEN						
huur	633	633	633	633	633	633
gas	138	138	138	138	138	138
elektriciteit	19	19	19	19	19	19
water	10	10	10	10	10	10
gemeentelijke heffingen	0	0	20	33	33	33
waterschapsheffingen	0	0	16	16	16	16
telefoon, televisie, internet	64	64	64	64	64	64
zorgverzekering	164	164	164	164	164	164
overige verzekeringen	12	12	12	12	12	12
onderw ijs	0	0	0	0	0	0
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	2	2	2	2	2	2
vervoer	15	15	15	15	15	15
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
werkgerelateerde kosten	0	0	0	0	0	0
totaal vaste lasten	1057	1057	1094	1106	1106	1106
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	54	54	54	54	54	54
inboedel	65	65	65	65	65	65
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	22	22	22	22	22	22
eigen risico zorgverzekering	32	32	32	32	32	32
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijetijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	199	199	199	199	199	199
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	216	216	216	216	216	216
was- en schoonmaakmiddelen	5	5	5	5	5	5
persoonlijke verzorging	18	18	18	18	18	18
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	5	5	5	5	5	5
totaal huishoudelijke uitgaven	243	243	243	243	243	243
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	1499	1499	1535	1548	1548	1548
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	253	276	361	437	500	533
SOCIALE PARTICIPATIE	102	102	102	102	102	102
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	151	174	260	335	398	431

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

•• Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1092	1132	1232	1331	1431	1531
zorgtoeslag	111	111	111	111	111	111
huurtoeslag	357	357	357	357	357	357
kinderbijslag	153	153	153	153	153	153
kindgebonden budget	467	467	467	467	467	467
kinderopvangtoeslag	0	707	1061	1061	1414	1414
voorlopige aanslag	0	69	78	88	97	107
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	2180	2996	3459	3568	4031	4140
VASTE LASTEN						
huur	678	678	678	678	678	678
gas	166	166	166	166	166	166
elektriciteit	64	64	64	64	64	64
w ater	17	17	17	17	17	17
gemeentelijke heffingen	0 •	0 •	0 •	34	34	34
waterschapsh effingen	0 •	0 •	0 •	27	27	27
telefoon, televisie, internet	64	64	64	64	64	64
zorgverzekering	164	164	164	164	164	164
overige verzekeringen	27	27	27	27	27	27
onderw ijs	0 **	0 **	0 **	0 **	0 **	10
kinderopvang	0 **	707 **	1105	1105	1473	1473
contributies en abonnementen	2	2	2	2	2	2
vervoer	27	27	27	27	27	27
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 **	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1210	1950	2381	2443	2811	2821
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	111	111	111	111	111	111
inboedel	82	82	82	82	82	82
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	20	20	20	20	20	20
eigen risico zorgverzekering	32	32	32	32	32	32
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijtijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	270	270	270	270	270	270
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	303	303	303	303	303	303
w as- en schoonmaakmiddelen	8	8	8	8	8	8
persoonlijke verzorging	43	43	43	43	43	43
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	10	10	10	10	10	10
totaal huishoudelijke uitgaven	364	364	364	364	364	364
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	1844	2584	3015	3077	3445	3455
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	336	413	444	491	586	685
SOCIALE PARTICIPATIE	183 **	183 **	183 **	183 **	183 **	195
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	154	230	261	309	403	490

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

** Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1092	1201	1310	1419	1528	1638
zorgtoeslag	111	111	111	111	111	111
huurtoeslag	357	357	357	357	357	357
kinderbijslag	219	219	219	219	219	219
kindgebonden budget	525	525	525	525	525	525
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	2304	2413	2522	2631	2740	2850
VASTE LASTEN						
huur	678	678	678	678	678	678
gas	166	166	166	166	166	166
elektriciteit	64	64	64	64	64	64
w ater	17	17	17	17	17	17
gemeentelijke heffingen	0 •	0 •	34	34	34	34
w aterschapsheffingen	0 •	0 •	27	27	27	27
telefoon, televisie, internet	72	72	72	72	72	72
zorgverzekering	164	164	164	164	164	164
overige verzekeringen	27	27	27	27	27	27
onderwijs	16 **	16 **	16 **	16 **	16 **	99
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	2	2	2	2	2	2
vervoer	52	52	52	52	52	52
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 **	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1259	1292	1387	1387	1387	1470
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	145	145	145	145	145	145
inboedel	91	91	91	91	91	91
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	35	35	35	35	35	35
eigen risico zorgverzekering	32	32	32	32	32	32
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijetijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	327	327	327	327	327	327
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	471	471	471	471	471	471
w as- en schoonmaakmiddelen	8	8	8	8	8	8
persoonlijke verzorging	56	56	56	56	56	56
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	10	10	10	10	10	10
totaal huishoudelijke uitgaven	545	545	545	545	545	545
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	2131	2164	2259	2259	2259	2343
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	173	248	263	372	481	507
SOCIALE PARTICIPATIE	177 **	177 **	177 **	177 **	177 **	225
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	-4	71	86	195	304	282

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

** Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

e. Paar zonder kinderen

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1560	1716	1871	2027	2183	2339
zorgtoeslag	212	212	184	148	113	77
huurtoeslag	328	328	285	222	151	91
kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	2100	2256	2340	2397	2447	2507
VASTE LASTEN						
huur	633	633	633	633	633	633
gas	124	124	124	124	124	124
elektriciteit	48	48	48	48	48	48
w ater	14	14	14	14	14	14
gemeentelijke heffingen	0 •	5 •	34	34	34	34
waterschapsheffingen	0 •	27 •	27	27	27	27
telefoon, televisie, internet	74	74	74	74	74	74
zorgverzekering	329	329	329	329	324	324
overige verzekeringen	35	35	35	35	35	35
onderw ijs	0	0	0	0	0	0
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	6	6	6	6	6	6
vervoer	35	35	35	35	35	35
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 ••	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1296	1362	1424	1424	1420	1420
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	109	109	109	109	109	109
inboedel	77	77	77	77	77	77
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	38	38	38	38	38	38
eigen risico zorgverzekering	64	64	64	64	64	64
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijetijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	312	312	312	312	312	312
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	393	393	393	393	393	393
w as- en schoonmaakmiddelen	6	6	6	6	6	6
persoonlijke verzorging	37	37	37	37	37	37
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	7	7	7	7	7	7
totaal huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444	444
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	2052	2118	2180	2180	2176	2176
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	48	138	161	218	272	332
SOCIALE PARTICIPATIE	164	164	164	164	164	164
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	-116	-26	-3	54	108	168

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

•• Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1560	1716	1871	2027	2183	2339
zorgtoeslag	212	212	184	148	113	77
huurtoeslag	357	357	314	251	181	121
kinderbijslag	153	153	153	153	153	153
kindgebonden budget	193	193	193	193	193	193
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	2475	2631	2715	2772	2823	2883
VASTE LASTEN						
huur	678	678	678	678	678	678
gas	166	166	166	166	166	166
elektriciteit	81	81	81	81	81	81
w ater	20	20	20	20	20	20
gemeentelijke heffingen	0 •	3 •	34	34	34	34
waterschapsh effingen	0 •	14 •	27	27	27	27
telefoon, televisie, internet	74	74	74	74	74	74
zorgverzekering	329	329	329	329	324	324
overige verzekeringen	38	38	38	38	38	38
onderw ijs	0 **	0 **	0 **	0 **	0 **	10
kinderopvang	0 **	0 **	0 **	16 **	22 **	27 **
contributies en abonnementen	6	6	6	6	6	6
vervoer	44	44	44	44	44	44
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 **	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1436	1487	1564	1580	1582	1597
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	159	159	159	159	159	159
inboedel	96	96	96	96	96	96
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	38	38	38	38	38	38
eigen risico zorgverzekering	64	64	64	64	64	64
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijtijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	382	382	382	382	382	382
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	403	403	403	403	403	403
w as- en schoonmaakmiddelen	9	9	9	9	9	9
persoonlijke verzorging	62	62	62	62	62	62
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	13	13	13	13	13	13
totaal huishoudelijke uitgaven	486	486	486	486	486	486
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	2304	2355	2432	2449	2450	2465
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	170	276	283	324	373	418
SOCIALE PARTICIPATIE	244 **	244 **	244 **	244 **	244 **	257
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	-74	31	39	80	129	161

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

** Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1560	1716	1871	2027	2183	2339
zorgtoeslag	212	212	184	148	113	77
huurtoeslag	357	357	314	251	181	121
kinderbijslag	219	219	219	219	219	219
kindgebonden budget	252	252	252	252	252	252
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	2600	2756	2840	2897	2948	3008
VASTE LASTEN						
huur	678	678	678	678	678	678
gas	166	166	166	166	166	166
elektriciteit	81	81	81	81	81	81
w ater	20	20	20	20	20	20
gemeentelijke heffingen	0 •	3 •	34	34	34	34
w aterschapsh effingen	0 •	14 •	27	27	27	27
telefoon, televisie, internet	82	82	82	82	82	82
zorgverzekering	329	329	329	329	324	324
overige verzekeringen	38	38	38	38	38	38
onderwijs	16 ••	16 ••	16 ••	16 ••	16 ••	99
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	6	6	6	6	6	6
vervoer	69	69	69	69	69	69
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 ••	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1485	1536	1613	1613	1609	1693
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	193	193	193	193	193	193
inboedel	105	105	105	105	105	105
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	53	53	53	53	53	53
eigen risico zorgverzekering	64	64	64	64	64	64
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijtijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	440	440	440	440	440	440
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	550	550	550	550	550	550
w as- en schoonmaakmiddelen	9	9	9	9	9	9
persoonlijke verzorging	75	75	75	75	75	75
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	13	13	13	13	13	13
totaal huishoudelijke uitgaven	646	646	646	646	646	646
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	2571	2621	2699	2699	2695	2778
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	29	134	142	199	254	230
SOCIALE PARTICIPATIE	239 ••	239 ••	239 ••	239 ••	239 ••	287
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	-210	-105	-97	-40	15	-57

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

•• Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	2027	2230	2433	2636	2838	3041
zorgtoeslag	323	323	323	323	323	323
huurtoeslag	314	257	199	142	97	49
kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	0	0	0	0	0	0
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	2664	2810	2955	3101	3258	3413
VASTE LASTEN						
huur	678	678	678	678	678	678
gas	166	166	166	166	166	166
elektriciteit	64	64	64	64	64	64
w ater	17	17	17	17	17	17
gemeentelijke heffingen	0 •	34	34	34	34	34
waterschapsh effingen	0 •	27	27	27	27	27
telefoon, televisie, internet	84	84	84	84	84	84
zorgverzekering	493	493	493	493	487	487
overige verzekeringen	38	38	38	38	38	38
onderw ijs	0	0	0	0	0	0
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	6	6	6	6	6	6
vervoer	61	61	61	61	61	61
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	33 **	67	67	67	67
totaal vaste lasten	1608	1702	1736	1736	1729	1729
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	163	163	163	163	163	163
inboedel	90	90	90	90	90	90
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	45	45	45	45	45	45
eigen risico zorgverzekering	96	96	96	96	96	96
eigen bijdragen/betalingen zorg	0	0	0	0	0	0
vrijetijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	418	418	418	418	418	418
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	471	471	471	471	471	471
w as- en schoonmaakmiddelen	8	8	8	8	8	8
persoonlijke verzorging	56	56	56	56	56	56
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	10	10	10	10	10	10
totaal huishoudelijke uitgaven	545	545	545	545	545	545
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	2571	2665	2699	2699	2692	2692
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	93	145	256	402	566	721
SOCIALE PARTICIPATIE	266	266	266	266	266	266
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	-172	-121	-9	136	300	455

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

** Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag

	100%	110%	120%	130%	140%	150%
INKOMSTEN						
netto loon/uitkering	1311	1334	1456	1577	1698	1820
zorgtoeslag	111	111	111	111	111	90
huurtoeslag	330	330	330	297	238	171
kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	0
voorlopige aanslag	13	12	12	12	11	11
forfaitaire vergoeding	0	0	0	0	0	0
totaal inkomsten	1765	1788	1909	1997	2058	2091
VASTE LASTEN						
huur	633	633	633	633	633	633
gas	138	138	138	138	138	138
elektriciteit	19	19	19	19	19	19
w ater	10	10	10	10	10	10
gemeentelijke heffingen	0 •	0 •	8 •	33	33	33
waterschapsh effingen	0 •	0 •	16	16	16	16
telefoon, televisie, internet	64	64	64	64	64	64
zorgverzekering	180	180	180	180	180	180
overige verzekeringen	12	12	12	12	12	12
onderw ijs	0	0	0	0	0	0
kinderopvang	0	0	0	0	0	0
contributies en abonnementen	2	2	2	2	2	2
vervoer	25 **	25 **	25 **	25 **	25 **	25 **
levensonderhoud anderen/betalingsverplichting	*	*	*	*	*	*
w erkgerelateerde kosten	0	0	0	0	0	0
totaal vaste lasten	1084	1084	1108	1133	1133	1133
RESERVERINGSUITGAVEN						
kleding en schoenen	54	54	54	54	54	54
inboedel	65	65	65	65	65	65
onderhoud huis en tuin	25	25	25	25	25	25
zelfzorgmiddelen	22	22	22	22	22	22
eigen risico zorgverzekering	0 **	0 **	0 **	0 **	0 **	0 **
eigen bijdragen/betalingen zorg	8 **	8 **	8 **	29 **	29 **	29 **
vrijtijdsuitgaven	*	*	*	*	*	*
totaal reserveringsuitgaven	175	175	175	195	195	195
Huishoudelijke uitgaven						
voeding	268 **	268 **	310 **	311 **	311 **	311 **
w as- en schoonmaakmiddelen	5	5	5	16 **	16 **	16 **
persoonlijke verzorging	19	19	19	19	19	19
huishoudelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0
huisdieren	*	*	*	*	*	*
roken	*	*	*	*	*	*
diversen	5	5	5	5	5	5
totaal huishoudelijke uitgaven	296	296	338	351	351	351
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	1555	1555	1620	1679	1679	1679
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET	209	233	288	318	380	412
SOCIALE PARTICIPATIE	102	102	102	102	102	102
BESCHIKBAAR NA BASIS- EN PARTICIPATIE	108	131	186	216	278	310

* Deze posten vallen onder het restpakket

Vet en cursief Afhankelijk van gemeentelijke tarieven

• Verminderd met de kwijtschelding

** Lokale tegemoetkomingen en/of meerkosten

Bijlage 3 | Overzicht saldo inkomsten minus uitgaven

Toelichting bij de tabel:

- De eerste twee kolommen (zwart) geven het netto inkomen weer en het verschil in netto inkomen tussen twee opeenvolgende inkomensniveaus.
- De volgende drie kolommen (blauw) hebben betrekking op het saldo na invulling van de noodzakelijke uitgaven in het basispakket. Hierbij is ook het verschil in het saldo tussen twee opeenvolgende inkomensniveaus weergegeven. En het verschil in bestedingsruimte op 110 tot en met 150 procent ten opzichte van de bestedingsruimte op bijstandsniveau.
- De laatste drie kolommen (groen) hebben betrekking op het saldo na invulling van de uitgaven uit het basispakket en het pakket voor sociale participatie. Ook hier zijn de verschillen weergegeven.
- Een negatief saldo op de maandbegroting is in rood weergegeven.
- Indien een hoger inkomen leidt tot minder bestedingsruimte (de zogenoemde armoedeval) dan is dit bij het betreffende inkomensniveau aangegeven met een rood pijltje:

inkomen				na basispakket			na basispakket en participatie		
%	netto inkomen	toename netto inkomen	toename t.o.v. 100%	saldo	verschil met voorgaande inkomens- categorie	verschil met 100%	saldo	verschil met voorgaande inkomens- categorie	verschil met 100%
a. Alleenstaande									
100%	€ 1.531			€ 37			€ -65		
110%	€ 1.640	€ 109	€ 109	€ 108	€ 71	€ 71	€ 6	€ 71	€ 71
120%	€ 1.749	€ 109	€ 218	€ 140	€ 33	€ 103	€ 39	€ 33	€ 103
130%	€ 1.839	€ 90	€ 309	€ 231	€ 90	€ 193	€ 129	€ 90	€ 193
140%	€ 1.912	€ 73	€ 382	€ 304	€ 73	€ 266	€ 202	€ 73	€ 266
150%	€ 1.984	€ 71	€ 453	€ 375	€ 71	€ 338	€ 273	€ 71	€ 338
b. Alleenstaande oudere									
100%	€ 1.752			€ 253			€ 151		
110%	€ 1.775	€ 23	€ 23	€ 276	€ 23	€ 23	€ 174	€ 23	€ 23
120%	€ 1.897	€ 121	€ 145	€ 361	€ 85	€ 109	€ 260	€ 85	€ 109
130%	€ 1.985	€ 88	€ 233	€ 437	€ 76	€ 184	€ 335	€ 76	€ 184
140%	€ 2.047	€ 62	€ 295	€ 500	€ 62	€ 247	€ 398	€ 62	€ 247
150%	€ 2.081	€ 33	€ 329	€ 533	€ 33	€ 280	€ 431	€ 33	€ 280
c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)									
100%	€ 2.180			€ 336			€ 154		
110%	€ 2.996	€ 816	€ 816	€ 413	€ 76	€ 76	€ 230	€ 76	€ 76
120%	€ 3.459	€ 463	€ 1.279	€ 444	€ 31	€ 108	€ 261	€ 31	€ 108
130%	€ 3.568	€ 109	€ 1.388	€ 491	€ 48	€ 155	€ 309	€ 48	€ 155
140%	€ 4.031	€ 463	€ 1.851	€ 586	€ 94	€ 250	€ 403	€ 94	€ 250
150%	€ 4.140	€ 109	€ 1.960	€ 685	€ 99	€ 348	€ 490	€ 86	€ 336
d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)									
100%	€ 2.304			€ 173			€ -4		
110%	€ 2.413	€ 109	€ 109	€ 248	€ 76	€ 76	€ 71	€ 76	€ 76
120%	€ 2.522	€ 109	€ 218	€ 263	€ 14	€ 90	€ 86	€ 14	€ 90
130%	€ 2.631	€ 109	€ 328	€ 372	€ 109	€ 199	€ 195	€ 109	€ 199
140%	€ 2.740	€ 109	€ 437	€ 481	€ 109	€ 309	€ 304	€ 109	€ 309
150%	€ 2.850	€ 109	€ 546	€ 507	€ 26	€ 334	€ 282	↓ € -22	€ 286
e. Paar zonder kinderen									
100%	€ 2.100			€ 48			€ -116		
110%	€ 2.256	€ 156	€ 156	€ 138	€ 90	€ 90	€ -26	€ 90	€ 90
120%	€ 2.340	€ 85	€ 241	€ 161	€ 23	€ 113	€ -3	€ 23	€ 113
130%	€ 2.397	€ 57	€ 298	€ 218	€ 57	€ 170	€ 54	€ 57	€ 170
140%	€ 2.447	€ 50	€ 348	€ 272	€ 54	€ 224	€ 108	€ 54	€ 224
150%	€ 2.507	€ 60	€ 408	€ 332	€ 60	€ 284	€ 168	€ 60	€ 284
f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)									
100%	€ 2.475			€ 170			€ -74		
110%	€ 2.631	€ 156	€ 156	€ 276	€ 105	€ 105	€ 31	€ 105	€ 105
120%	€ 2.715	€ 85	€ 241	€ 283	€ 7	€ 113	€ 39	€ 7	€ 113
130%	€ 2.772	€ 57	€ 298	€ 324	€ 41	€ 154	€ 80	€ 41	€ 154
140%	€ 2.823	€ 51	€ 349	€ 373	€ 50	€ 203	€ 129	€ 50	€ 203
150%	€ 2.883	€ 60	€ 409	€ 418	€ 45	€ 248	€ 161	€ 32	€ 235
g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)									
100%	€ 2.600			€ 29			€ -210		
110%	€ 2.756	€ 156	€ 156	€ 134	€ 105	€ 105	€ -105	€ 105	€ 105
120%	€ 2.840	€ 85	€ 241	€ 142	€ 7	€ 113	€ -97	€ 7	€ 113
130%	€ 2.897	€ 57	€ 298	€ 199	€ 57	€ 170	€ -40	€ 57	€ 170
140%	€ 2.948	€ 51	€ 349	€ 254	€ 55	€ 225	€ 15	€ 55	€ 225
150%	€ 3.008	€ 60	€ 409	€ 230	↓ € -23	€ 202	€ -57	↓ € -72	€ 153
h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)									
100%	€ 2.664			€ 93			€ -172		
110%	€ 2.810	€ 146	€ 146	€ 145	€ 51	€ 51	€ -121	€ 51	€ 51
120%	€ 2.955	€ 145	€ 290	€ 256	€ 111	€ 163	€ -9	€ 111	€ 163
130%	€ 3.101	€ 146	€ 436	€ 402	€ 146	€ 309	€ 136	€ 146	€ 309
140%	€ 3.258	€ 158	€ 594	€ 566	€ 164	€ 473	€ 300	€ 164	€ 473
150%	€ 3.413	€ 155	€ 749	€ 721	€ 155	€ 627	€ 455	€ 155	€ 627
i. Alleenstaande oudere met zorgvraag									
100%	€ 1.765			€ 209			€ 108		
110%	€ 1.788	€ 23	€ 23	€ 233	€ 23	€ 23	€ 131	€ 23	€ 23
120%	€ 1.909	€ 121	€ 144	€ 288	€ 55	€ 79	€ 186	€ 55	€ 79
130%	€ 1.997	€ 88	€ 232	€ 318	€ 30	€ 108	€ 216	€ 30	€ 108
140%	€ 2.058	€ 62	€ 294	€ 380	€ 62	€ 170	€ 278	€ 62	€ 170
150%	€ 2.091	€ 33	€ 327	€ 412	€ 33	€ 203	€ 310	€ 33	€ 203

Bijlage 4 | Resultaten in de afzonderlijke Drechtsteden

In deze minima-effectrapportage zijn begrotingen opgesteld van inwoners met lage inkomens in de Drechtsteden, te weten Dordrecht, Hendrik Ido Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam. Deze gemeenten hebben vrijwel dezelfde regelingen ten aanzien van het minimabeleid. Echter, de gemeentelijke heffingen in deze gemeenten lopen wel uiteen. In de begrotingen zoals deze zijn opgenomen in bijlage 2 wordt gerekend met de lokale lasten zoals deze gelden in de gemeente Dordrecht. Deze bedragen zijn ook opgenomen in tabel 1 in hoofdstuk 4 en in de doorrekening van de scenario's (tabel 2 en 3).

In deze bijlage worden de resultaten gepresenteerd voor de Drechtsteden afzonderlijk. Omdat op 100 procent (en vaak ook op 110 procent) van de bijstandsnorm volledige kwijtschelding mogelijk is, wijken de cijfers hier niet van elkaar af. Op de hogere inkomensniveaus zijn wel verschillen zichtbaar.

Over het algemeen beperken de verschillen zich tot maximaal tien euro per maand, waarbij de bestedingsruimte steeds iets hoger ligt dan in de gemeente Dordrecht. Afwijkend zijn de gemeenten Zwijndrecht en Hardinxveld-Giessendam, waar de bestedingsruimte juist lager ligt dan in Dordrecht. Bovendien zijn de verschillen groter: in Hardinxveld-Giessendam scheelt dit rond de 12 tot 15 euro per maand en in Zwijndrecht lopen de verschillen op naar 23 euro per maand. Beiden gemeenten hebben een wat hogere afvalstoffenheffing, maar vooral de rioolheffing ligt hier fors hoger dan in de overige gemeenten.

Overzicht saldo inkomsten min uitgaven Hendrik Ido Ambacht

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 37	€ -65	€ 69	€ -32	€ 58	€ -44			
110%	€ 108	€ 6	€ 140	€ 38	€ 129	€ 27			
120%	€ 149	€ 47	€ 149	€ 47	€ 149	€ 47			
130%	€ 239	€ 137	€ 239	€ 137	€ 239	€ 137			
140%	€ 312	€ 210	€ 312	€ 210	€ 312	€ 210			
150%	€ 383	€ 281	€ 383	€ 281	€ 383	€ 281			

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 253	€ 151							
110%	€ 276	€ 174							
120%	€ 361	€ 260							
130%	€ 445	€ 344							
140%	€ 508	€ 406							
150%	€ 541	€ 439							

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174			
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251			
120%	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261			
130%	€ 489	€ 307	€ 489	€ 307	€ 489	€ 307			
140%	€ 584	€ 401	€ 584	€ 401	€ 584	€ 401			
150%	€ 683	€ 487	€ 683	€ 487	€ 683	€ 487			

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16			
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92			
120%	€ 261	€ 84	€ 261	€ 84	€ 261	€ 84			
130%	€ 370	€ 193	€ 370	€ 193	€ 370	€ 193			
140%	€ 481	€ 304	€ 481	€ 304	€ 481	€ 304			
150%	€ 507	€ 282	€ 507	€ 282	€ 507	€ 282			

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95			
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5			
120%	€ 159	€ -5	€ 159	€ -5	€ 159	€ -5			
130%	€ 216	€ 52	€ 216	€ 52	€ 216	€ 52			
140%	€ 270	€ 106	€ 270	€ 106	€ 270	€ 106			
150%	€ 330	€ 166	€ 330	€ 166	€ 330	€ 166			

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53			
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52			
120%	€ 281	€ 37	€ 281	€ 37	€ 281	€ 37			
130%	€ 322	€ 77	€ 322	€ 77	€ 322	€ 77			
140%	€ 371	€ 127	€ 371	€ 127	€ 371	€ 127			
150%	€ 416	€ 159	€ 416	€ 159	€ 416	€ 159			

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189			
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84			
120%	€ 140	€ -99	€ 140	€ -99	€ 140	€ -99			
130%	€ 196	€ -42	€ 196	€ -42	€ 196	€ -42			
140%	€ 252	€ 13	€ 252	€ 13	€ 252	€ 13			
150%	€ 228	€ -59	€ 228	€ -59	€ 228	€ -59			

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus	
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 93	€ -172	€ 139	€ -126	€ 114	€ -151	
110%	€ 145	€ -121	€ 191	€ -75	€ 166	€ -100	
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	
150%	€ 720	€ 455	€ 720	€ 455	€ 720	€ 455	

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 209	€ 108				
110%	€ 233	€ 131				
120%	€ 288	€ 186				
130%	€ 326	€ 224				
140%	€ 388	€ 286				
150%	€ 421	€ 319				

Overzicht saldo inkomsten min uitgaven Papendrecht

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 37	€ -65	€ 69	€ -32	€ 58	€ -44			
110%	€ 108	€ 6	€ 140	€ 38	€ 129	€ 27			
120%	€ 145	€ 43	€ 145	€ 43	€ 145	€ 43			
130%	€ 235	€ 133	€ 235	€ 133	€ 235	€ 133			
140%	€ 309	€ 207	€ 309	€ 207	€ 309	€ 207			
150%	€ 380	€ 278	€ 380	€ 278	€ 380	€ 278			

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 253	€ 151							
110%	€ 276	€ 174							
120%	€ 361	€ 259							
130%	€ 442	€ 340							
140%	€ 504	€ 402							
150%	€ 538	€ 436							

c. Eénoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174			
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251			
120%	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261			
130%	€ 489	€ 307	€ 489	€ 307	€ 489	€ 307			
140%	€ 584	€ 401	€ 584	€ 401	€ 584	€ 401			
150%	€ 682	€ 487	€ 682	€ 487	€ 682	€ 487			

d. Eénoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16			
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92			
120%	€ 261	€ 84	€ 261	€ 84	€ 261	€ 84			
130%	€ 370	€ 193	€ 370	€ 193	€ 370	€ 193			
140%	€ 479	€ 302	€ 479	€ 302	€ 479	€ 302			
150%	€ 505	€ 279	€ 505	€ 279	€ 505	€ 279			

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95			
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5			
120%	€ 165	€ 1	€ 165	€ 1	€ 165	€ 1			
130%	€ 222	€ 58	€ 222	€ 58	€ 222	€ 58			
140%	€ 276	€ 112	€ 276	€ 112	€ 276	€ 112			
150%	€ 336	€ 172	€ 336	€ 172	€ 336	€ 172			

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53			
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52			
120%	€ 281	€ 37	€ 281	€ 37	€ 281	€ 37			
130%	€ 322	€ 77	€ 322	€ 77	€ 322	€ 77			
140%	€ 371	€ 127	€ 371	€ 127	€ 371	€ 127			
150%	€ 416	€ 159	€ 416	€ 159	€ 416	€ 159			

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189			
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84			
120%	€ 139	€ -99	€ 139	€ -99	€ 139	€ -99			
130%	€ 196	€ -42	€ 196	€ -42	€ 196	€ -42			
140%	€ 251	€ 13	€ 251	€ 13	€ 251	€ 13			
150%	€ 228	€ -59	€ 228	€ -59	€ 228	€ -59			

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)**inclusief PMB****inclusief bonus**

	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 93	€ -172	€ 139	€ -126	€ 114	€ -151
110%	€ 145	€ -121	€ 191	€ -75	€ 166	€ -100
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag**inclusief PMB****inclusief bonus**

	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 209	€ 108				
110%	€ 233	€ 131				
120%	€ 288	€ 186				
130%	€ 323	€ 221				
140%	€ 384	€ 282				
150%	€ 417	€ 315				

Overzicht saldo inkomsten min uitgaven Sliedrecht

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus	
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 37	€ -65	€ 69	€ -32	€ 58	€ -44	
110%	€ 108	€ 6	€ 140	€ 38	€ 129	€ 27	
120%	€ 144	€ 42	€ 144	€ 42	€ 144	€ 42	
130%	€ 234	€ 132	€ 234	€ 132	€ 234	€ 132	
140%	€ 307	€ 205	€ 307	€ 205	€ 307	€ 205	
150%	€ 378	€ 276	€ 378	€ 276	€ 378	€ 276	

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 253	€ 151				
110%	€ 276	€ 174				
120%	€ 361	€ 259				
130%	€ 440	€ 339				
140%	€ 503	€ 401				
150%	€ 536	€ 434				

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251
120%	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261
130%	€ 490	€ 307	€ 490	€ 307	€ 490	€ 307
140%	€ 584	€ 402	€ 584	€ 402	€ 584	€ 402
150%	€ 683	€ 488	€ 683	€ 488	€ 683	€ 488

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92
120%	€ 261	€ 84	€ 261	€ 84	€ 261	€ 84
130%	€ 371	€ 194	€ 371	€ 194	€ 371	€ 194
140%	€ 480	€ 303	€ 480	€ 303	€ 480	€ 303
150%	€ 506	€ 280	€ 506	€ 280	€ 506	€ 280

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5
120%	€ 159	€ -4	€ 159	€ -4	€ 159	€ -4
130%	€ 216	€ 53	€ 216	€ 53	€ 216	€ 53
140%	€ 270	€ 107	€ 270	€ 107	€ 270	€ 107
150%	€ 330	€ 167	€ 330	€ 167	€ 330	€ 167

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52
120%	€ 282	€ 37	€ 282	€ 37	€ 282	€ 37
130%	€ 322	€ 78	€ 322	€ 78	€ 322	€ 78
140%	€ 372	€ 128	€ 372	€ 128	€ 372	€ 128
150%	€ 417	€ 160	€ 417	€ 160	€ 417	€ 160

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84
120%	€ 140	€ -99	€ 140	€ -99	€ 140	€ -99
130%	€ 197	€ -42	€ 197	€ -42	€ 197	€ -42
140%	€ 252	€ 14	€ 252	€ 14	€ 252	€ 14
150%	€ 229	€ -58	€ 229	€ -58	€ 229	€ -58

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus	
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 93	€ -172	€ 139	€ -126	€ 114	€ -151	
110%	€ 145	€ -121	€ 191	€ -75	€ 166	€ -100	
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 209	€ 108				
110%	€ 233	€ 131				
120%	€ 288	€ 186				
130%	€ 321	€ 219				
140%	€ 383	€ 281				
150%	€ 416	€ 314				

Overzicht saldo inkomsten min uitgaven Zwijndrecht

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 37	€ -65	€ 69	€ -32	€ 58	€ -44			
110%	€ 108	€ 6	€ 140	€ 38	€ 129	€ 27			
120%	€ 120	€ 18	€ 120 ↓	€ 18 ↓	€ 120	€ 18			
130%	€ 210	€ 108	€ 210	€ 108	€ 210	€ 108			
140%	€ 283	€ 181	€ 283	€ 181	€ 283	€ 181			
150%	€ 354	€ 252	€ 354	€ 252	€ 354	€ 252			

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 253	€ 151							
110%	€ 276	€ 174							
120%	€ 361	€ 260							
130%	€ 416	€ 314							
140%	€ 479	€ 377							
150%	€ 512	€ 410							

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174			
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251			
120%	€ 444	€ 261	€ 444 ↓	€ 261 ↓	€ 444	€ 261			
130%	€ 487	€ 304	€ 487	€ 304	€ 487	€ 304			
140%	€ 564	€ 381	€ 564	€ 381	€ 564	€ 381			
150%	€ 662	€ 467	€ 662	€ 467	€ 662	€ 467			

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16			
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92			
120%	€ 241 ↓	€ 64 ↓	€ 241 ↓	€ 64 ↓	€ 241 ↓	€ 64 ↓			
130%	€ 350	€ 173	€ 350	€ 173	€ 350	€ 173			
140%	€ 459	€ 282	€ 459	€ 282	€ 459	€ 282			
150%	€ 485	€ 259 ↓	€ 485	€ 259 ↓	€ 485	€ 259 ↓			

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95			
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5			
120%	€ 138	€ -25	€ 138 ↓	€ -25 ↓	€ 138 ↓	€ -25 ↓			
130%	€ 195	€ 32	€ 195	€ 32	€ 195	€ 32			
140%	€ 250	€ 86	€ 250	€ 86	€ 250	€ 86			
150%	€ 309	€ 146	€ 309	€ 146	€ 309	€ 146			

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53			
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52			
120%	€ 261 ↓	€ 17 ↓	€ 261 ↓	€ 17 ↓	€ 261 ↓	€ 17 ↓			
130%	€ 302	€ 57	€ 302	€ 57	€ 302	€ 57			
140%	€ 351	€ 107	€ 351	€ 107	€ 351	€ 107			
150%	€ 396	€ 139	€ 396	€ 139	€ 396	€ 139			

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189			
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84			
120%	€ 119 ↓	€ -119 ↓	€ 119 ↓	€ -119 ↓	€ 119 ↓	€ -119 ↓			
130%	€ 176	€ -62	€ 176	€ -62	€ 176	€ -62			
140%	€ 231	€ -7	€ 231	€ -7	€ 231	€ -7			
150%	€ 208 ↓	€ -79 ↓	€ 208 ↓	€ -79 ↓	€ 208 ↓	€ -79 ↓			

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus	
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 93	€ -172	€ 139	€ -126	€ 114	€ -151	
110%	€ 145	€ -121	€ 191	€ -75	€ 166	€ -100	
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 209	€ 108				
110%	€ 233	€ 131				
120%	€ 288	€ 186				
130%	€ 297	€ 195				
140%	€ 359	€ 257				
150%	€ 391	€ 290				

Overzicht saldo inkomsten min uitgaven Alblasserdam

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 37	€ -65	€ 69	€ -32	€ 58	€ -44			
110%	€ 108	€ 6	€ 140	€ 38	€ 129	€ 27			
120%	€ 143	€ 41	€ 143	€ 41	€ 143	€ 41			
130%	€ 233	€ 131	€ 233	€ 131	€ 233	€ 131			
140%	€ 307	€ 205	€ 307	€ 205	€ 307	€ 205			
150%	€ 378	€ 276	€ 378	€ 276	€ 378	€ 276			

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 253	€ 151							
110%	€ 276	€ 174							
120%	€ 361	€ 259							
130%	€ 440	€ 338							
140%	€ 502	€ 400							
150%	€ 536	€ 434							

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174			
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251			
120%	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261	€ 444	€ 261			
130%	€ 492	€ 309	€ 492	€ 309	€ 492	€ 309			
140%	€ 586	€ 404	€ 586	€ 404	€ 586	€ 404			
150%	€ 685	€ 490	€ 685	€ 490	€ 685	€ 490			

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16			
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92			
120%	€ 263	€ 86	€ 263	€ 86	€ 263	€ 86			
130%	€ 373	€ 196	€ 373	€ 196	€ 373	€ 196			
140%	€ 482	€ 305	€ 482	€ 305	€ 482	€ 305			
150%	€ 508	€ 282	€ 508	€ 282	€ 508	€ 282			

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95			
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5			
120%	€ 161	€ -2	€ 161	€ -2	€ 161	€ -2			
130%	€ 218	€ 55	€ 218	€ 55	€ 218	€ 55			
140%	€ 272	€ 109	€ 272	€ 109	€ 272	€ 109			
150%	€ 332	€ 169	€ 332	€ 169	€ 332	€ 169			

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53			
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52			
120%	€ 284	€ 40	€ 284	€ 40	€ 284	€ 40			
130%	€ 324	€ 80	€ 324	€ 80	€ 324	€ 80			
140%	€ 374	€ 130	€ 374	€ 130	€ 374	€ 130			
150%	€ 419	€ 162	€ 419	€ 162	€ 419	€ 162			

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189			
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84			
120%	€ 142	€ -97	€ 142	€ -97	€ 142	€ -97			
130%	€ 199	€ -40	€ 199	€ -40	€ 199	€ -40			
140%	€ 254	€ 16	€ 254	€ 16	€ 254	€ 16			
150%	€ 231	€ -56	€ 231	€ -56	€ 231	€ -56			

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)**inclusief PMB****inclusief bonus**

	saldo na basispakket		saldo na basispakket en participatie		saldo na basispakket		saldo na basispakket en participatie					
100%	€	93	€	-172	€	139	€	-126	€	114	€	-151
110%	€	145	€	-121	€	191	€	-75	€	166	€	-100
120%	€	256	€	-9	€	256	€	-9	€	256	€	-9
130%	€	402	€	136	€	402	€	136	€	402	€	136
140%	€	566	€	300	€	566	€	300	€	566	€	300
150%	€	721	€	455	€	721	€	455	€	721	€	455

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag**inclusief PMB****inclusief bonus**

	saldo na basispakket		saldo na basispakket en participatie		saldo na basispakket		saldo na basispakket en participatie	
100%	€	209	€	108				
110%	€	233	€	131				
120%	€	288	€	186				
130%	€	321	€	219				
140%	€	382	€	280				
150%	€	415	€	313				

Overzicht saldo inkomsten min uitgaven Hardinxveld-Giessendam

a. Alleenstaande		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 37	€ -65	€ 69	€ -32	€ 58	€ -44			
110%	€ 108	€ 6	€ 140	€ 38	€ 129	€ 27			
120%	€ 126	€ 24	€ 126 ↓	€ 24 ↓	€ 126	€ 24			
130%	€ 216	€ 114	€ 216	€ 114	€ 216	€ 114			
140%	€ 289	€ 187	€ 289	€ 187	€ 289	€ 187			
150%	€ 360	€ 258	€ 360	€ 258	€ 360	€ 258			

b. Alleenstaande oudere		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 253	€ 151							
110%	€ 276	€ 174							
120%	€ 361	€ 259							
130%	€ 422	€ 320							
140%	€ 485	€ 383							
150%	€ 518	€ 416							

c. Eenoudergezin met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 336	€ 154	€ 368	€ 186	€ 357	€ 174			
110%	€ 413	€ 230	€ 445	€ 262	€ 433	€ 251			
120%	€ 444	€ 261	€ 444 ↓	€ 261 ↓	€ 444	€ 261			
130%	€ 486	€ 304	€ 486	€ 304	€ 486	€ 304			
140%	€ 574	€ 391	€ 574	€ 391	€ 574	€ 391			
150%	€ 673	€ 478	€ 673	€ 478	€ 673	€ 478			

d. Eenoudergezin met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 173	€ -4	€ 205	€ 28	€ 193	€ 16			
110%	€ 248	€ 71	€ 281	€ 103	€ 269	€ 92			
120%	€ 251	€ 74	€ 251 ↓	€ 74 ↓	€ 251 ↓	€ 74 ↓			
130%	€ 360	€ 183	€ 360	€ 183	€ 360	€ 183			
140%	€ 469	€ 292	€ 469	€ 292	€ 469	€ 292			
150%	€ 495	€ 270 ↓	€ 495	€ 270 ↓	€ 495	€ 270 ↓			

e. Paar zonder kinderen		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 48	€ -116	€ 94	€ -70	€ 69	€ -95			
110%	€ 138	€ -26	€ 184	€ 20	€ 159	€ -5			
120%	€ 149	€ -15	€ 149 ↓	€ -15 ↓	€ 149 ↓	€ -15 ↓			
130%	€ 206	€ 42	€ 206	€ 42	€ 206	€ 42			
140%	€ 260	€ 96	€ 260	€ 96	€ 260	€ 96			
150%	€ 320	€ 156	€ 320	€ 156	€ 320	€ 156			

f. Paar met 2 jonge kinderen (3 & 5 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 170	€ -74	€ 216	€ -28	€ 191	€ -53			
110%	€ 276	€ 31	€ 322	€ 77	€ 297	€ 52			
120%	€ 271 ↓	€ 27 ↓	€ 271 ↓	€ 27 ↓	€ 271 ↓	€ 27 ↓			
130%	€ 312	€ 68	€ 312	€ 68	€ 312	€ 68			
140%	€ 362	€ 117	€ 362	€ 117	€ 362	€ 117			
150%	€ 406	€ 149	€ 406	€ 149	€ 406	€ 149			

g. Paar met 2 oudere kinderen (14 & 16 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus			
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 29	€ -210	€ 75	€ -164	€ 50	€ -189			
110%	€ 134	€ -105	€ 180	€ -59	€ 155	€ -84			
120%	€ 130 ↓	€ -109 ↓	€ 130 ↓	€ -109 ↓	€ 130 ↓	€ -109 ↓			
130%	€ 187	€ -52	€ 187	€ -52	€ 187	€ -52			
140%	€ 242	€ 3	€ 242	€ 3	€ 242	€ 3			
150%	€ 218 ↓	€ -69 ↓	€ 218 ↓	€ -69 ↓	€ 218 ↓	€ -69 ↓			

h. Paar met een thuiswonend werkend kind (25 jaar)		inclusief PMB				inclusief bonus	
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	
100%	€ 93	€ -172	€ 139	€ -126	€ 114	€ -151	
110%	€ 145	€ -121	€ 191	€ -75	€ 166	€ -100	
120%	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	€ 256	€ -9	
130%	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	€ 402	€ 136	
140%	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	€ 566	€ 300	
150%	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	€ 721	€ 455	

i. Alleenstaande oudere met zorgvraag		inclusief PMB		inclusief bonus		
	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie	saldo na basispakket	saldo na basispakket en participatie
100%	€ 209	€ 108				
110%	€ 233	€ 131				
120%	€ 288	€ 186				
130%	€ 303	€ 201				
140%	€ 365	€ 263				
150%	€ 397	€ 296				